

JULKISEN ALAN työeläkeosaaja

TOIMINTAKERTOMUS
2018

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus	3	Osakesijoitukset	19
Hallituksen toimintakertomus 2018	5	Kiinteistösijoitukset	19
Toimintaympäristö	5	Pääoma- ja hedgerahastosijoitukset	19
Keva varautuu muutoksiin	5	Hallitus uudisti sijoitustoiminnan ohjausta	
Muut merkittävät muutokset toimintaympäristössä	5	vuonna 2017	19
Maailmanpolitiikan epävarmuustekijät vaikuttivat		Vastuullinen sijoittaminen integroitui	
talousnäkymiin	5	sijoitustoiminnan osaksi	20
Työllisyys parani, väestöennuste huolestutti	6	Tytär- ja osakkuusyhtiöt	21
Säädösmuutokset	6	Eläkevastuurahasto	21
Asiakkuudet ja asiakkaat	8	Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden	
Asiakastyössä korostuivat asiakas- ja palvelutarpeet	8	etuuksien pääoma-arvo	21
Henkilöasiakkaat suosivat verkkopalvelua	8	Toimintakulut, poistot ja lakisääteiset maksut	22
Avaintiedot kuntatyönantajille	8	Toimintakulut ja poistot	22
Asiakaspalautetta hyödynnettiin palvelun		Lakisääteiset maksut	22
kehittämiseen	9	Hallinto	23
Maksutulo	10	Hallituksen puheenjohtaja vaihtui	23
Maksutulo kasvoi 2,6 prosenttia	10	Neuvottelukuntien toimikausi jatkuu	23
Eläkemenoperusteinen maksu pieneni	10	Johtoryhmä kokoontui 37 kertaa	23
Keva huolehtii valtion ja kirkon eläkemaksuista	10	Henkilöstö	25
Eläkkeet ja etuudet	12	Toimintakulttuurihankkeessa kehitettiin	
Työkyvyttömyyseläkkeiden hakemusmäärät		työympäristöä	25
kasvoivat	12	Kehittämissuunnitelmat henkilöstötutkimuksen	
Saapuneet hakemukset ja päätökset	12	perusteella	25
Vanhuuseläkkeiden käsittely nopeutui	12	Keva tukee henkilöstön työkykyä	25
Oven suosio väheni	12	Kevalaiset mukana strategiatyössä	25
Työkyvyttömyyseläkepäättöksiä entistä enemmän	14	Tietohallinto	26
Sähköinen hakeminen yleistyy	14	Tekoäly ja tietovarastot tehostavat tietojen	
Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat		käyttämistä	26
hakemusmääriin	14	Verkkopalvelut työnantaja- ja henkilöasiakkaille	26
Eläkepäättösten oikaisumenettely	14	Tulorekisterin vaatimat järjestelmämuutokset	
Eläkkeelle siirtyneet	15	suunnitellusti tuotantoon	26
Eläkkeellesiirtymisiän odote piteni hieman	15	Sisäinen valvonta	27
Maksetut eläkkeet	15	Riskienhallinta	27
Työelämäpalvelut ja työurien tukeminen	16	Compliance-toiminta	28
Palvelut laajenevat valtion työnantaja-asiakkaille	16	Sisäinen tarkastus	28
Avaintiedot yli 200 organisaation käytössä	16	Tulevaisuuden näkymät	29
Työelämän kehittämisrahaa vaikuttavaan		Haasteita työeläkejärjestelmän kestävyydelle	29
toimintaan	16	Työeläkejärjestelmien yhdistäminen	
Kuntoutus tuki työssä jatkamista	17	edellyttää siirtymäaikaa	29
Sijoitustoiminta	18	Kevasta asiakaslähtöisempi ja tehokkaampi	
Kevan sijoitukset 50 miljardia euroa	18	työeläkeosaaja	30
Pääomasijoitukset tekivät parhaan tuloksen	18	Liite: eläkejärjestelmäkohtaiset taulukot	31
Korkosijoitukset	18	Hallintoelimet 2018	35

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2018 oli Suomen kannalta suotuisa: kansantuote kasvoi ja työllisyys parani merkittävästi. Julkinen talous kehittyi hyvin, mutta kuntatalous heikkeni mm. poikkeuksellisen suurten veronpalautusten ja liian suurten edellisen vuoden ennakoverojen maksujen palautusten takia.

Kevan jäsenyhteisöjen palkkasumma kasvoi ennakoitua enemmän, 3,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Näin Kevan rahoituskate heikkeni ennakoitua vähemmän -178 miljoonaan euroon. Sijoitustoiminnan vuosi oli vaikea, ja sijoitusten arvo aleni kolmella prosentilla. Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin pääomapainotettu reaali tuotto on silti yhä työeläkealan huippua 3,8 prosenttia.

Maakunnat Keven jäsenyhteisöiksi

Vuosi oli Kevalle työntäyteinen. Perustehtävien hoitamisen ohella osallistuimme moniin merkittäviin julkisen sektorin tulevaisuutta linjaaviin hankkeisiin.

Koko Suomen ja erityisesti Keven jäsenyhteisöjen kannalta maan hallituksen laaja sote- ja maakuntauudistus on historian suurin julkisen hallinnon uudistus. Sen monivaiheinen eduskuntakäsittely on tätä kirjoitettaessa vihdoin loppusuoralla, mutta vaikuttaa ilmeiseltä, ettei uudistus tule tällä vaalikaudella hyväksytyksi. Jos uudistus esitys toteutuu, se muuttaa merkittävästi julkista sektoria sekä muun muassa lisää uuden hallintotason, maakunnat Keven jäsenyhteisöiksi.

Vaikka uudistus ei etenisi, näyttää ilmeiseltä, että yksityisen tuotannon

osuus terveydenhuollosta ja sosiaalipalveluista erityisesti hoiva-alalla kasvaa tulevina vuosina. Samoin on ilmeistä, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuu siirtynee yksittäistä kuntaa laajemmalle taholle. Samanaikaisesti koko soteala jatkaa kasvuaan ja vaatii huomattavasti nykyistä enemmän työntekijöitä.

Yhdistäminen vahvistaisi työeläkejärjestelmää

Keva osallistui sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön asettaman asiantuntijatyöryhmän työhön, jossa selvitettiin mahdollisuuksia luopua kunnallisen ja yksityisen sektorin työeläkejärjestelmien erillisyydestä sekä järjestelmien mah-

dollisen yhdistämisen vaikutuksia. Työryhmä sai työnsä valmiiksi ja luovutti raporttinsa helmikuussa 2019.

Työryhmän yksimielinen esitys kunnallisen ja yksityisen eläkejärjestelmän yhdistämisestä on hyvä pohja kunta-alan eläkkeiden jättiuudistukselle. Kunta-alan kannalta erityisen tärkeää on se, että yhdistämisen avulla kuntasektorin eläkemaksut saadaan pitkähkön siirtymäajan jälkeen yksityisen sektorin tasolle. Yhdistämisellä ei selvityksen mukaan olisi vaikutusta nyt eläkkeellä olevien eläkkeisiin, työssä tai eläkkeellä olevien eläkemaksuihin, eläkekertymiin, eläkeindekseihin eikä eläkeikään.

Jatkovalmisteluun jäi vielä monta merkittävää asiaa, ja ne vaativat laaja-alaista valmistelua ja riittävää valmis-

teluaikaa. Kevan kannalta on hyvä, jos poliittinen päätös yhdistämiseen tähtävään lainvalmistelutyön käynnistämisestä tehdään mahdollisesti jo kevään eduskuntavaalien jälkeisissä hallitusneuvotteluissa.

Saman katon alle

Kevassa valmisteltiin koko vuosi 2018 uutta strategiaa, jolla Keva uudistuu vuoteen 2025 mennessä entistä asiakaslähtoisemmäksi ja tehokkaammaksi. Samaan aikaan jatkettiin Keva 2019 -hankkeita. Niiden aikana on kehitetty erityisesti asiakkuuksien hoitoa, digitalisaation hyödyntämistä ja toimintakulttuuria sekä kirkastettiin Kevan brändiä ja vastuullisuusajattelua.

Osana toimintakulttuurimme muutosta valtaosa kevalaisista siirtyi vuoden 2018 aikana tekemään työtään uudistettuun monitilatoimistoon samaan taloon Helsingin Unioninkadulle. Samalla parannettiin tilankäytön tehokkuutta. Siirtyminen yhteen toimitaloon saadaan päätökseen kevään 2019 aikana.

Työterveysyhtiön selvitystyö jatkuu

Julkinen työterveyshuolto on muutosten kohteena mm. sote-uudistuksen takia. Kuntakentän toimijat ovat pyytäneet Kevaa selvittämään, onko mahdollista perustaa koko maan alueella toimiva julkinen työterveyshuolto-

yhtiö. Keva aloitti vuonna 2018 selvityksen yhdessä keskeisten kuntien ja sairaanhoitopiirien kanssa.

Kevään 2019 aika ratkeaa, saadaanko kansallinen julkisen alan henkilöstöä palveleva työterveysyhtiö aikaan. Tavoitteena on erityisesti parantaa työterveystoiminnan vaikuttavuutta ja näin alentaa kunta-alan vuosittaisia kahden miljardin euron työkyvyttömyyskustannuksia sekä tarjota kunta-alan toimijoille uusi vaihtoehto voimakkaasti keskittyvällä työterveystoimialalla.

Timo Kietäväinen
toimitusjohtaja

Hallituksen toimintakertomus 2018

Toimintaympäristö

Vuotta 2018 voidaan kuvata epävarmuuden vuodeksi. Kevan jäsenyhteisöjen kannalta merkittävin toimintaympäristömuutos on pääministeri Juha Sipilän hallituksen sote- ja maakuntauudistus. Toteutuessaan uudistus muuttaisi julkisen sektorin palvelutuotannon ja henkilöstön rakennetta merkittävästi. Samalla on todennäköistä, että yksityisen sektorin osuus palvelutuotannosta kasvaa vähitellen.

Toimintakertomusta laadittaessa sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädäntötyö oli kesken, ja lainsäädännön valmistuminen ennen vuoden 2019 eduskuntavaaleja oli epävarmaa. Jos eduskunta ehti käsitellä lait, sote- ja maakuntauudistuksessa perustetaan uudet maakunnat, uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon rakenne, palvelut ja rahoitus sekä siirretään maakunnille uusia tehtäviä. Jatkossa itsehallinnolliset 18 maakuntaa järjestävät kaikki alueensa sosiaali- ja terveyspalvelut. Lakiuudistuksen myötä maakunnat ja niiden palvelulaitokset sekä yhtiöt olisivat Kevan jäsenyhteisöjä. Lisäksi valtiolta maakuntauudistuksen myötä siirtyvät työntekijät tulisivat Kevan eläkejärjestelmään. Sote-maku-uudistukseen sisältyy myös Kevan hallintoa sekä maksurakennetta selkeyttävä lakiesitys.

Keva varautuu muutoksiin

Jos sote- ja maakuntauudistus toteutuu, sen arvioidaan aiheuttavan sotemarkkinoilla merkittävän markkinaosuuksien muutoksen, jossa yksityinen sektori laajentaa osuuttaan ja jul-

kisen sektorin markkinaosuus supistuu. Tällä voi olla merkittävä vaikutus Kevan eläkejärjestelmän maksutasoon. Tähän varautumista varten on laadittu esitys uuden siirtymämaksun käyttöönotosta, jolla vähennettäisiin eläkemaksujen korotuspainetta supistuvassa julkisessa eläkejärjestelmässä.

Vuonna 2018 oli vahvoja spekulatioita siitä, ehtiikö maaliskuussa 2019 työnsä päättävä eduskunta saada valmiiksi tarvittavien lakien käsittelyn. Keva on varautunut lakipaketin hyväksymiseen sekä siihen, että lakipakettia ei ehditä saada valmiiksi.

Saamaan aikaan on myös selvitetty, onko tarkoituksenmukaista ja mahdollista luopua kokonaan tai osittain nykyisestä kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien erillisyydestä. Tätä työtä varten asetettiin 2017 laajapohjainen työryhmä, joka jätti raporttinsa helmikuussa 2019.

Muut merkittävät muutokset toimintaympäristössä

Suomalaiset sairaanhoitopiirit ovat soteuudistuksen myötä ryhtyneet pohtimaan yhä laajempia yhteistyörakenteita. Sekä Pirkanmaalla että Lapissa on laadittu kattava selvitys yli- ja maakunnallisesta sairaalatoiminasta ja sen oikeudellisesta toimimuodosta. Selvityksissä yhtiömuoto ja osuuskuntamuoto ovat olleet tarkemman tarkastelun kohteena. Kevan toimintaympäristössä suunnitelmat luovat epävarmuutta, sillä osuuskunnat eivät voi olla Kevan jäsenyhteisöjä.

Keva on kuntien pyynnöstä ollut mukana pohtimassa kunnallisen työterveyshuollon tulevaisuutta. Kuluva vuonna on selvitetty kuntaorganisaatioiden ja osittain Kevan omistaman työterveysmarkkinoilla toimivan yhtiön perustamista. Useiden eri vaiheiden jälkeen näyttää siltä, ettei tämänkaltaista työterveyshuolto-yhtiötä ole Suomeen toistaiseksi syntyneessä. Sen sijaan kuntien, Kevan ja HUS-sairaanhoidopiirin yhteistyönä on syntyneessä työterveysyhtiö, joka tuottaa inhouse - eli sidosyksikköperiaatteella omistajatahoille työterveyshuollon palvelut.

Tulorekisteriä koskevat lait hyväksyttiin tammikuussa 2018, ja rekisteri otettiin käyttöön 1.1.2019. Tulorekisteri on kansallinen sähköinen tietokanta, joka sisältää palkka-, eläke- ja etuustiedot yksilötasolla. Työeläkelaitokset käyttävät tulorekisterin tietoja vuoden 2019 alusta lukien. Eläkkeet ja muut etuustulot ilmoitetaan tulorekisteriin 1.1.2020 alkaen. Keva on ollut tiiviisti mukana tulorekisterin käyttöönottoa valmistelevalle työssä ja ottaa järjestelmän käyttöön sovitun aikataulun mukaisesti.

Maailmanpolitiikan epävarmuustekijät vaikuttivat talousnäkyymiin

Vuotta 2018 leimasi globaalien kauppakonfliktien luoma epävarmuus. Yhdysvaltojen kauppapolitiinen nokitteleminen, kauppasopimusten uudelleen neuvottelut sekä tuontitullien käyttö osana maan aggressiivista kauppa-

politiikkaa toivat synkkiä pilviä maailmantalouden taivaalle. Maailmankauppa onkin hidastunut kuluneen vuoden aikana.

Tuoreimpien tilasto- ja kyselytietojen perusteella euroalueen talouskehitys jäi odotettua heikommaksi. Alueen talouskasvu saa edelleen tukea kotimaisesta kysynnästä. Euroopan komission ja Italian välinen kiista talouspolitiikan suunnasta ja Britannian EU-eroon, Brexitiin liittyvä epävarmuus ovat heikentäneet euroalueen kasvunäkymiä.

Suomen talouden tuotanto lisääntyi vuonna 2018, ja BKT kasvoi 2,5 %. Samaan aikaan velka suhteessa BKT:hen aleni alle 60 prosentin rajan. Valtiovarainministeriö arvioi, että Suomen talouskasvu hidastuu lähivuosina, vaikka työllisyyden kasvu oli vuoden 2018 aikana Suomessa ennustettua nopeampaa. Suomen vienti on viime vuosien vahvan kasvun jälkeen kehitynyt odotettua heikommin. Kotimaisten investointien kasvua hidastaa asuntoinvestointien väheneminen.

Työllisyys parani, väestöennuste huolestutti

Tilastokeskuksen vuoden lopussa julkaistun työvoimatutkimuksen mukaan työttömiä oli 168 000, mikä oli 22 000 vähemmän kuin vuosi sitten. Pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen suuri. Työllisiä oli puolestaan 38 000 enemmän, ja työllisyysaste nousi vuoden lopussa 72 prosenttiin.

Vuoden 2018 palkankorotuksista neuvoteltiin toimialoitain, ja nimellisansioiden arvioidaan kasvaneen 1,8 %. Työllisyyden ja nimellisansioiden kasvassa koko talouden palkkasumman ennustetaan kasvaneen 4,6 prosenttia. Inflaatio oli vuonna 2018 1,1 %.

Tilastokeskuksen loppuvuodesta

julkistama uusi väestöennuste on huolestuttava. Ennusteen mukaan vuosi 2018 oli kolmas vuosi peräkkäin, kun Suomessa kuoli ihmisiä enemmän kuin syntyi. Uuden väestöennusteen mukaan vuonna 2035 Suomessa olisi alle 15-vuotiaita yhtä vähän kuin 1870-luvun lopulla, jolloin maamme väkiluku oli alle kaksi miljoonaa. Väestön ikääntyminen aiheuttaa merkittäviä paineita julkisen talouden kestävyyspidemällä aikavälillä, koska vanhusväestön määrän kasvu lisää eläke-, terveys- ja hoivamenoja. Samaan aikaan työikäinen väestö, joka veroilla rahoittaa hyvinvointipalvelut ja sosiaaliturvan, supistuu.

Vaikka julkisen talouden velkasuhteen ennakoidaan jatkavan lähivuosina paranemistaan, luo väestön ikärakenteen kehitys suuren varjon kansantalouden kehitykselle. Pitkän aikavälin julkisen talouden kehitysarviot ovat pakkasella. Valtiovarainministeriön arvio Suomen kansantalouden kestävyysvajeesta on noin 4 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Työeläkejärjestelmän sijoitusvarat kävivät vuonna 2018 kaikkien aikojen huippulukemissa. Varat olivat syyskuun lopussa yhteensä 204,7 miljardia euroa, jotka kääntyivät vuoden viimeisellä neljänneksellä laskuun. Sijoitusvarallisuuden kasvusta ja hyvän taloussuhdanteen myötä kasvaneista eläkemaksutuloista huolimatta työeläkelaitosten rahoitusasema ei kohene. Työeläkemenojen ripeä kasvu jatkuu, sillä eläkeläisten määrä ja keskimääräinen eläketaso kasvavat.

Kuntatalouden hyvä tulos vuodelta 2018 heikkenee tilikaudella 2019. Kuntien toimintamenot ovat kasvaneet odotettua enemmän ja verotulot ovat notkahtaneet. Menoja lisäävät mm. väestön ikääntymisestä johtuvat hoito- ja hoivamenot sekä ansiotason nousu

kunta-alalla. Tuloja taas vähentävät päivähoitomaksujen alentaminen.

Säädösmuutokset Tietosuojalaki lisäsi rekisteröidyn oikeuksia

Vuonna 2018 merkittäviä säädösmuutoksia olivat EU:n yleisen tietosuojasetuksen voimaantulo ja asetukseen liittyvän kansallisen tietosuojalain hyväksyminen. Uusi tietosuojasääntely astui voimaan 1.1.2019, ja asetuksella ja lailla säädellään henkilötietojen käsittelyä. Rekisterinpitäjän velvoitteet henkilötietojen käsittelyn läpinäkyvyydestä ja dokumentoinnista lisääntyivät, ja rekisteröidyn oikeudet omiin tietoihinsa vahvistuivat. Keva käsittelee toiminnassaan laajamittaisesti henkilötietoja, joista osa, esimerkiksi henkilön terveydentilaan liittyvät tiedot ovat arkaluoteisia.

Hallitus antoi kertomusvuonna esityksen eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (tiedonhallintalaki) sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Tiedonhallintalaki on tiedonhallintaa koskeva yleislaki, jota noudatettaisiin kattavasti viranomaistoiminnassa ja se koskisi pääosin myös Kevaa. Lisäksi hallitus antoi esityksen eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain muuttamisesta, jolla pannaan kansallisesti täytäntöön saavutettavuusdirektiivi.

Tulorekisteri käynnistyi

Kertomusvuonna eläkealalla valmistauduttiin kansallisen tulorekisterin käyttöön ottamiseen. Tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät työeläkeläisten ja samalla julkisten alojen eläkelain muutokset hyväksyttiin joulukuussa 2018. Tulorekisteri otettiin

käyttöön 1.1.2019, ja jatkossa palvelussuhde- ja ansiotiedot siirtyvät Kevan käyttöön suoraan tulorekisteristä.

Työeläkelaitokset käyttävät tulorekisterin tietoja vuoden 2019 alusta lukien. Eläkkeet ja muut etuustulot ilmoitetaan tulorekisteriin 1.1.2020 alkaen.

Eduskunnalle esitys Kevan hallintorakenteen uudistamisesta

Eduskunta jatkoi maakunta- ja soteuudistuksen käsittelyä vuonna 2018. Maakuntauudistuksen toinen laaja laki-

kokonaisuus eli hallituksen esitys maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleenorganisoimista koskeva lainsäädännöksi (HE 14/2018 vp) annettiin maaliskuussa. Kokonaisuuteen sisältyi esitys Kevan hallintorakenteen uudistamisesta.

Uudistus selkeyttäisi Kevan hallintoelinten toimivaltasuhteita ja tehtäviä. Nykyinen valtuuskunta korvataan ehdotuksen mukaan uudistetulla toimielimellä, Kevan valtuutetuilla. Valtuutettujen ja hallituksen kokoonpanoa ehdotetaan muutettavaksi siten, että

niihin tulisi maakuntien ja kuntien tasapuolinen edustus. Lisäksi Kevan hallintoon ehdotetaan lisättäväksi työntekijöiden edustus siten, että kunta- ja maakuntatyöntekijöiden työntekijäedunvalvojaksi perustettava Kunta- ja maakuntatyöntekijät KT olisi edustettuna Kevan hallinnossa.

Lisäksi hyvän hallinnon periaatteita ehdotetaan vahvistettavaksi säätämällä yleisistä hallintovaatimuksista. Lakiin otettaisiin myös säännökset sähköisistä kokouksista ja sähköisesti päätöksentekomenettelystä hallituksen ja valtuutettujen kokouksissa.

Asiakkuudet ja asiakkaat

Kevalla oli 31.12.2018 1980 työnantaja-asiakasta (vuoden 2017 toimintakertomuksen mukaan työnantaja-asiakkaita oli 2 315, mutta vuonna 2018 laskentatapaa täsmennettiin ja karsittiin päällekkäisyyksiä). Kevan asiakkaista 1 066 oli kunta-alan organisaatioita, 635 valtiotyönantajia ja 278 seurakuntia tai seurakuntayhtymiä. Lisäksi Kela on Kevan työnantaja-asiakas.

Keva hoitaa noin 1,2 miljoonan julkisen sektorin työntekijän ja eläkkeensaajan työeläkepalveluita. Näistä vakuutettuja on noin 685 000 ja eläkkeensaajia 593 000.

Asiakastyössä korostuivat asiakas- ja palvelutarpeet

Asiakassuhteen hoitoon liittyviä asiakastapaamisia oli lähes 30 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Tapaamisten laadullista sisältöä, arvoa asiakaille sekä niiden määrää kasvatetaan edelleen. Asiakkaiden tilaamia ja Kevan järjestämiä koulutuksia pidettiin 195 kappaletta. Koulutustilaisuudet tavoittivat yli 10 000 henkilö- ja työnantaja-asiakasta.

Muita asiakas- ja yhteistyötapahtumia oli yhteensä satakunta. Vuoden 2018 aikana asiakastyössä korostuivat muuttuvat asiakas- ja palvelutarpeet, kunta-asiakkaiden Avaintiedot-palvelun käyttöönotto sekä verkostomaisen toimintatavan edistäminen.

Henkilöasiakkaat suosivat verkkopalvelua

Kevan henkilöasiakkaiden neuvontanumeroihin soitettiin vuoden 2018 ai-

Työnantaja-asiakkaat 31.12.2018	Määrä, kpl
Kunta-alan työnantaja-asiakkaat	1 066
Kunnat ja kaupungit	311
Kuntayhtymät	139
Osakeyhtiöt	592
Yhdistykset ja säätiöt	20
Muut kuntaorganisaatiot	4
Valtion työnantaja-asiakkaat	635
Kirkon organisaatiot	278
Kelan työnantaja-asiakkaat	1
Yhteensä	1 980

kana 154 711 kertaa ja työnantaja-asiakkaiden neuvontanumeroihin 3 012 puhelua. Henkilöasiakaspuheluista 125 278 koski yleistä eläkeneuvontaa ja loput eläkkeen maksamista. Puheluiden määrä oli hienoisessa laskussa edellisvuoteen verrattuna. Kevassa otettiin vuonna 2018 käyttöön uusi puhelin- ja kontaktijärjestelmä. Järjestelmän avulla asiakkaiden palvelu sujuvoituu ja asiat saadaan yhä useammin kerralla hoidettua.

Kevan eläkeneuvonnan asiakaspalvelupiste palveli noin 400 ajanvarauksella käynyttä asiakasta.

Asiointi verkon kautta vakiinnutti asemaansa. Vuonna 2018 Kevan verkkosivuilla käytiin 1,6 miljoonaa kertaa, ja sivuston käyttäjämäärä kasvoi 9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Henkilöasiakkaiden verkkopalvelut eli Omat eläketietosi -palvelu kasvatti suosiotaan, ja palveluun kirjaututtiin 712 700 kertaa. Kirjautuneiden määrä lisääntyi 8 prosenttia vuoteen 2017

verrattuna. Verkkopalvelun kautta vastattiin 25 956 tiedusteluun, joista 19 942 koski yleistä eläkeneuvontaa. Palvelun sivusto oli edellisvuosien tapaan suosituin Kevan verkkosivu.

Käyttäjien tyytyväisyys Omat eläketietosi -palveluun parani, ja asiakkaista 84 prosenttia antoi palvelulle erinomaisen tai hyvän arvosanan. Vuonna 2018 aloitettiin Omat eläketietosi -palvelun kehittäminen, ja tavoitteena on entisestään parantaa palvelun käyttäjäturvallisuutta ja informatiivisuutta.

Avaintiedot kuntatyönantajille

Työnantajien Avaintiedot-verkkopalvelua tehtiin tutuksi ja markkinoitiin kuntaorganisaatioille koko vuoden. Palvelun avulla työnantaja voi arvioida ja analysoida esimerkiksi oman organisaationsa työkykyjohtamiseen liittyviä asioita. Palvelun piiriin on saatu seit-

semän miljardin osuus kunta-alan 17,4 miljardin euron palkkasummasta.

Työnantajien verkkopalveluun kirjaututtiin 29 149 kertaa. Kirjautumismäärät vähenivät 9 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna.

Vuoden aikana otettiin käyttöön työnantajien verkkopalvelun viestitoiminnallisuus, jonka kautta työnantajat voivat hoitaa organisaationsa eläkevakuuttamiseen liittyvää viestintää Kevan kanssa ja muun muassa lähettää asiakirjoja tietoturvalisistä.

Asiakaspalautetta hyödynnettiin palvelun kehittämiseen

Keva keräsi asiakaspalautetta vuoden 2018 aikana kolmella tavalla. Palautetta kerättiin jatkuvasti eri kanavissa ta-pahtuneiden asiointien yhteydessä.

Syksyllä 2018 toteutettiin sekä henkilö- että työnantaja-asiakkaille tyytyväisyyskysely. Lisäksi asiakkaille tarjottiin mahdollisuus palautteen jättämiseen spontaanisti mistä tahansa aiheesta Kevan kotisivujen kautta.

Asiointitilanteista (verkkosivulasiointi, puhelinasiointi, Kevan tilaisuudet ja asiakastapaamiset) kerättyä palautetta käytiin läpi ja hyödynnettiin palvelujen kehittämisessä. Palaute on ollut pääsääntöisesti erittäin myönteistä, ja vuoden 2017 tapaan 80–90 prosenttia kohtaamisista saa asiakailta hyvän tai erinomaisen keskiarvon. Asiakkaat antoivat lisäksi erinomaisia kehitysehdotuksia spontaanin palautteen avulla, joita käsiteltiin ja toteutettiin eri puolilla Kevaa.

Työnantaja-asiakkaiden asiakas-tyytyväisyyskysely toteutettiin kertomusvuonna kaikille Kevan sidosryhmil-

le tehdyn mainetutkimuksen yhteydessä. Kyselyn mukaan 76 % työnantaja-asiakkaista arvioi Kevan onnistuneen hyvin tai erinomaisesti toiminnassaan. Tulos parani vuoteen 2017 verrattuna. Asiakkaat pitävät Kevaa luotettavana toimijana ja palveluja hyödyllisinä. Asiakkaiden mielestä Keva on myös kehittänyt palveluitaan. Toiveina asiakkailla olivat tutkimuksen mukaan mm. tiedolla johtamisen palvelut ja aktiivinen yhteydenpito asiakkaisiin.

Edellisten vuosien tapaan henkilöasiakkaiden tyytyväisyys oli erinomaisella tasolla. Arviot ovat parantuneet tasaisesti viimeisten vuosien ajan, ja jo yli 90 % eläkepäätöksen saaneista asiakkaista antoi Kevan toiminnasta hyvän tai erinomaisen arvosanan. Asiakkaat kiittivät asiointin helppoutta, nopeutta ja ystävällisyyttä.

Maksutulo

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän mukaan vakuutettuja oli vuoden 2018 lopussa noin 535 000 eli noin 1,4 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Jäsenyhteisöjen palkkasumma oli 17 410 miljoonaa euroa, joka oli 566 miljoonaa euroa (3,4 %) enemmän kuin 2017.

Maksutulo kasvoi 2,6 prosenttia

Kevan jäsenyhteisöjen maksamaa maksutuloa kertyi vuonna 2018 kokonaisuudessaan 4 920 miljoonaa euroa (4 793 miljoonaa euroa vuonna 2017), joka oli 28,26 % palkkasummasta (28,46 % vuonna 2017). Maksutulo kasvoi edellisvuoteen verrattuna 127 miljoonaa euroa (2,6 %). Keven jäsenyhteisöjen maksutulo koostui neljästä eri osasta eli työnantajan ja työntekijän palkkaperusteisesta maksusta sekä työnantajalta perittävistä eläkemenerusteisesta ja varhaiseläkemenerusteisesta maksusta.

Palkkaperusteista maksua kerättiin 4 097 miljoonaa euroa, 115 miljoonaa euroa ja 2,9 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Työntekijöiden osuus maksusta oli 1 181 miljoonaa euroa ja työnantajien 2 916 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 palkkaperusteinen

maksu oli keskimäärin 23,53 % palkoista eli 0,11 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuonna 2017. Työntekijien maksuprosentti pieneni 0,3 prosenttiyksikköä ja työntekijöiden maksuprosentti kasvoi keskimäärin 0,19 prosenttiyksikköä. Maksu jakaantui vuonna 2018 siten, että alle 53-vuotiailta ja yli 62-vuotiailta työntekijöiltä perittiin maksua 6,35 %, 53–62-vuotiailta työntekijöiltä 7,85 % ja työnantajilta 16,75 %.

Eläkemenoperusteinen maksu pieneni

Eläkemenoperusteista maksua perittiin jäsenyhteisöiltä Keven valtuuskunnan päätöksen mukaisesti 653 miljoonaa euroa, joka oli 3,75 prosenttia palkkasummasta. Eläkemenoperusteinen maksu pieneni edelliseen vuoteen verrattuna 10 miljoonaa euroa ja 1,5 prosenttia.

Varhaiseläkemenerusteista maksua perittiin valtuuskunnan päätöksen mukaisesti 170 miljoonaa euroa, mikä oli 0,98 prosenttia palkkasummasta. Maksu kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 21 miljoonaa euroa ja 14 prosenttia.

Taloudellinen tuki on ryhmähenkivakuutusta vastaava etuus, joka suo-

ritetaan jäsenyhteisön viranhaltijan tai työntekijän kuoltua hänen edunsaajilleen. Vuoden 2018 lopussa 724 jäsenyhteisöä oli järjestänyt taloudellisen tuen Keven kautta. Taloudellisen tuen maksuosuuksia peritään vuodelta 2018 noin 4,8 miljoonaa euroa, joka on 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Työttömyysvakuutusrahastolta saatava vakuutusmaksutulo oli noin 128 miljoonaa euroa, 43 miljoonaa vähemmän kuin vuonna 2017.

Keva huolehtii valtion ja kirkon eläkemaksuista

Keven vastuulla on lain mukaan vastuumyös valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkemaksujen laskemisesta ja keräämisestä. Keva kerää eläkemaksut suoraan Valtion Eläkerahaston ja Kirkon keskusrahaston pankkitileille, mutta Keven vastuulla ovat kaikki asiaan liittyvät käytännön toimet.

Keva keräsi vuonna 2018 valtion eläkemaksuja runsaat 1,4 miljardia euroa ja kirkon runsaat 140 miljoonaa euroa. Valtion ja evankelis-luterilaisen kirkon eläkemaksuilla ei ole Keven tilinpäätökseen tulosvaikutusta.

Kevan jäsenyhteisöjen maksuprosentti 2009–2018

Vuosi	Työnantajan osuus				Palkansaajan eläkemaksu- prosentti	Yhteensä keskimäärin
	Palkka- perusteinen maksu	Eläkemeno- perusteinen maksu	Varhais- eläkemeno- perusteinen maksu	Yhteensä		
2018	16,75	3,75	0,98	21,48	6,78 ¹⁾	28,26
2017	17,05	3,94	0,88	21,87	6,59 ²⁾	28,46
2016	17,10	5,21	0,90	23,21	6,19 ³⁾	29,40
2015	17,20	5,62	0,80	23,62	6,19 ⁴⁾	29,81
2014	16,85	6,03	0,91	23,79	6,03 ⁵⁾	29,82
2013	16,45	6,64	0,91	24,00	5,58 ⁶⁾	29,58
2012	16,35	6,21	0,99	23,55	5,57 ⁷⁾	29,12
2011	16,10	6,45	1,00	23,55	5,10 ⁸⁾	28,65
2010	15,60	6,66	1,29	23,55	4,87 ⁹⁾	28,42
2009	15,90	6,60	1,10	23,60	4,62 ¹⁰⁾	28,22

1) alle 53 vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä 6,35 % ja 53–62 vuotiailla 7,85 %

2) alle 53 vuotiailla ja 63 vuotta täyttäneillä 6,15 % ja 53–62 vuotiailla 7,65 %

3) alle 53 vuotiailla 5,70 % ja 53 vuotta täyttäneillä 7,20 %

4) alle 53 vuotiailla 5,55 % ja 53 vuotta täyttäneillä 7,20 %

5) alle 53 vuotiailla 5,55 % ja 53 vuotta täyttäneillä 7,05 %

6) alle 53 vuotiailla 5,15 % ja 53 vuotta täyttäneillä 6,50 %

7) alle 53 vuotiailla 5,15 % ja 53 vuotta täyttäneillä 6,50 %

8) alle 53 vuotiailla 4,70 % ja 53 vuotta täyttäneillä 6,00 %

9) alle 53 vuotiailla 4,50 % ja 53 vuotta täyttäneillä 5,70 %

10) alle 53 vuotiailla 4,30 % ja 53 vuotta täyttäneillä 5,40 %

Eläkkeet ja etuudet

Työkyvyttömyyseläkkeiden hakemusmäärät kasvoivat

Keva saavutti käsittelyaikatavoitteen- sa kaikissa muissa eläkelajeissa paitsi työkyvyttömyyseläkkeiden ja kuntoutushakemusten käsittelyssä. Niiden hakemusten yllättävä ja tuntuva kasvu ruuhkautti käsittelyä ja pidensi käsittelyaikoja. Tämän vuoksi Kevassa muun muassa lisättiin harkinnanvaraisten etuuksien käsittelijöitä ja automatisoitiin käsittelyprosessia.

Eläkehakemusten käsittelyssä priorisoitiin sellaisten henkilöiden hakemuksia, joiden toimeentulo oli katkenut tai uhkasi katketa. Keva pysyikin toimeentulon katkeamattomuutta mit- taavassa palvelutasossa lähes yhtä hyvä- vällä tasolla kuin vuonna 2017, vaikka aiempia vuosia kunnianhimoisemmat tavoitteet saavutettiinkin vain valtion eläkkeiden käsittelyssä. Vakuutettujen asiakastytytyväisyys ylitti tavoitetason.

Tulorekisteriin valmistautuminen aiheutti paljon työtä ja muutoksia eläkkeiden käsittelyjärjestelmiin ja prosesseihin. Koska muutokset vaikuttivat sekä työnantaja- että henkilö- asiakkaiden toimintaan, loppusyksyn aikana tehtiin paljon muutosviestintää. Vanhuuseläkekäsittelyä varten tehtiin varautumissuunnitelma siltä varalta, että tarvittavia tietoja ei saada työnantajilta ajoissa tulorekisterin kautta.

Sähköisten hakemusten osuus kasvoi kaikissa eläkelajeissa edelleen, mutta erittäin haasteellista tavoitetta ei saavutettu. Paperin käyttöä onnistuttiin vähentämään hiomalla prosesseja ja yhteistyötapoja yhteistyökumppaneiden, työnantajien ja henkilöasiakkaiden kanssa.

Saapuneet hakemukset ja päätökset

Keva teki vuonna 2018 yhteensä 70 259 päätöstä, joista 61 895 oli varsinaisia eläkeasioita, 8 038 kuntoutuspäätöstä ja loput 328 muun muassa taloudellista tukea koskevia etuuspäätöksiä. Hakemuksia tuli 70 111, joista 61 640 koski varsinaisia eläkeasioita.

Luvuissa ovat mukana kaikki kunta-alan, valtion ja kirkon sekä Kelan toimihenkilöiden eläkkeitä (sis. muut etuudet) koskevat hakemukset ja niihin annetut päätökset. Yksityiskohtaiset eläkejärjestelmäkohtaiset taulukot ovat toimintakertomuksen lopun liitteessä.

Kunta-alan eläkkeitä koskevia päätöksiä tehtiin ylivoimaisesti eniten: 55 302 kappaletta, mikä on 78,7 prosenttia kaikista Kevan tekemistä päätöksistä. Valtion eläkkeitä koskevia päätöksiä tehtiin 12 447, kirkon eläkkeitä koskevia päätöksiä 1 984 ja Kelan toimihenkilöiden eläkkeitä koskevia päätöksiä 526 kappaletta.

Vanhuuseläkkeiden käsittely nopeutui

92,3 prosenttia päätöksistä annettiin palvelutasomittarin mukaan ajoissa (92,8 prosenttia vuonna 2017). Vuoden 2017 verrattuna vanhuuseläkkeiden ja osittaisten varhennettujen vanhuuseläkkeiden käsittelyaika lyheni. Sen sijaan työkyvyttömyys- ja kuntoutushakemusten määrän kasvu pidensi niiden käsittelyaikoja.

Keva käsitteli vanhuuseläkkeet keskimäärin 23:ssa ja työkyvyttömyyseläkkeet 48:ssa päivässä. Nopeimmin

käsiteltiin osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemukset, joissa päätös annettiin keskimäärin 8 päivässä. Kuntoutushakemusten käsittely kesti keskimäärin 17 päivää ja perhe-eläkkeiden 13 päivää.

Kevassa kaikkien eläkelajien hakemukset käsiteltiin 3–13 päivää nopeammin kuin yksityisissä eläkelaitoksissa keskimäärin.

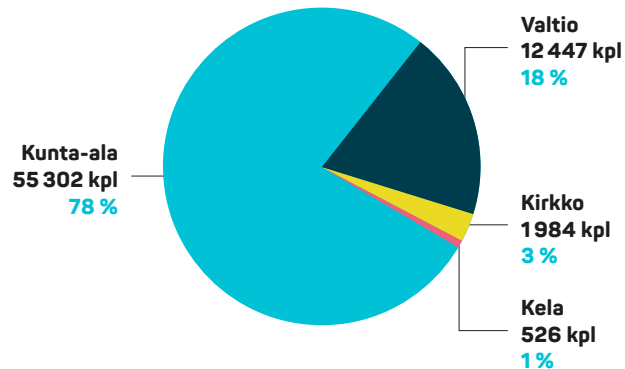
Kevassa tehtiin 1,4 prosenttia (1022 kappaletta) vähemmän päätöksiä kuin vuonna 2017. Eläkelajien välillä oli suurta vaihtelua. Esimerkiksi vanhuuseläkkeitä käsiteltiin 9,3 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vastaavasti täysien työkyvyttömyyseläkepäästösten määrä kasvoi 7,6 ja osatyökyvyttömyyseläkepäästösten määrä 11,3 prosenttia.

Vanhuuseläkepäästösten määrän lasku johtuu vuoden 2017 eläkeuudistuksesta sekä siihen liittyvistä järjestelmämuutoksista. Tietojärjestelmiin tehtävien muutosten vuoksi normaalia suurempi osa loppuvuonna 2016 saapuneista hakemuksista käsiteltiin vasta vuoden 2017 puolella, mikä nosti vuoden 2017 vanhuuseläkepäästösten määrää. Lisäksi vanhuuseläkettä haetaan aiempaa myöhemmin, kun vanhuuseläkkeen alaikäraja nousee. Vanhuuseläkehakemusten (24 646) määrä laski 1,2 prosenttia, ja vanhuuseläkepäästöksiä tehtiin 24 480 kappaletta.

Oven suosio väheni

Vuoden 2017 eläkeuudistuksessa osaaikaeläke poistui, ja tilalle tuli osittainen varhennettu vanhuuseläke eli ove. Osittaisten varhennettujen vanhuuseläkkeiden päätösmäärä väheni vuo-

Kevan tekemät päätökset eläkejärjestelmittäin

Eläkehakemusten kokonaiskäsittelyaika päivinä

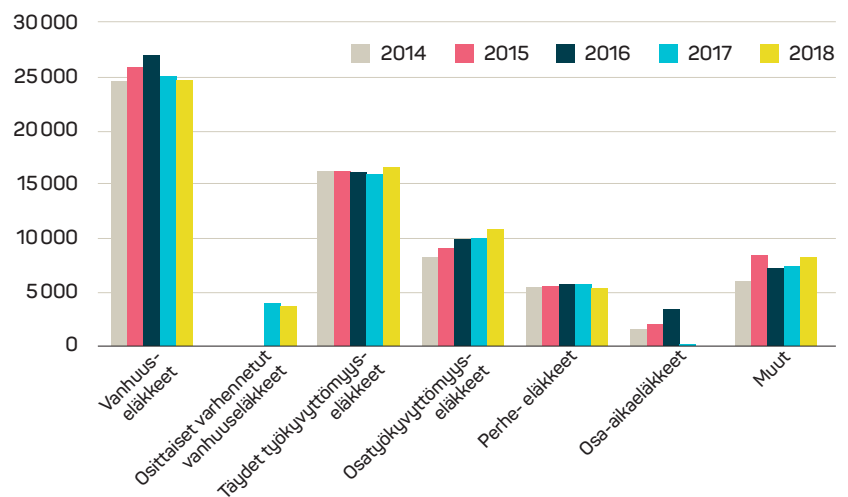
Eläkelaji	2018	2017	Muutos, pv	Yksityiset laitokset 2018
Vanhuseläke	23	26	-3	36
Osittainen varhennettu vanhuuseläke	8	12	-4	12
Työkyvyttömyyseläke	48	43	5	52
Perhe-eläke	13	13	0	21
Kuntoutus	17	13	4	20

Lähde: Eläketurvakeskus

Kaikkien päätösten määrä eläkelajeittain 2018 ja 2017 päivinä

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuseläkkeet	24 480	26 985	-9,3
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	3 534	4 047	-12,7
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	17 090	15 876	7,6
joista uusia päätöksiä	6 267	5 604	11,8
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	11 005	9 891	11,3
joista uusia tai ennakkopäätöksiä	4 405	3 932	12,0
Työuraeläkkeet	9	2	350,0
Perhe-eläkkeet	5 553	5 937	-6,5
Osa-aikaeläkkeet	222	1 024	-78,3
Muut eläkeasiat	328	319	2,8
Kuntoutuspäätökset	8 038	7 200	11,6
Kaikki	70 259	71 281	-1,4

Kevaan saapuneiden hakemusten määrä eläkelajeittain

desta 2017 vuoteen 2018 12,7 prosentilla. Osittaisista varhennetuista vanhuuseläkkeistä annettiin viime vuonna 3 534 päätöstä, joista 76,4 prosenttia koski 50 prosentin suuruista eläkettä ja loput 25 prosentin suuruista eläkettä tai astevaihdosta 25 prosentista 50 prosenttiin.

Viimeiset uudet osa-aikaeläkkeet alkoivat tammikuussa 2017. Osa-aikaeläkkeistä annettiin vuonna 2018 222 keskeytys- tai lakkautuspäätöstä.

Toinen vuoden 2017 eläkeuudistuksen myötä tullut uusi eläkevaihtoehto, työuraeläke, ei ole vielä saavuttanut suosiota. Vuonna 2018 Keva antoi yhdeksän työuraeläkepäättöstä, joissa on mukana sekä ennako- että maksupäätökset. Työuraeläke on tarkoitettu niille, joiden työkyky on heikentynyt pysyvästi ja joilla on vähintään 38 vuoden ura raskaassa ja kuluttavassa työssä.

Työkyvyttömyyseläkepäättöksiä entistä enemmän

Työkyvyttömyyseläkkeiden määrät kasvoivat selvästi (yhteensä 28 095 päätöstä): täysien työkyvyttömyyseläkepäättösten määrä lisääntyi 7,6 prosenttia ja osatyökyvyttömyyseläkepäättökset 11,3 prosenttia. Vuonna 2018 saapuneiden hakemusten määrän (27 607 kappaletta) kasvu oli maltillisempaa: täysiä työkyvyttömyyshakemuksia tuli Kevaan 4,0 ja osatyökyvyttömyyseläkkeitä 6,7 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017.

Hakemusmäärä lähti kasvuun jo vuoden 2017 puolella ja käsittely ruuhkaantui niin, että osaan hakemuksista ehdittiin antaa päätökset vasta vuoden 2018 puolella. Työkyvyttömyyseläkehakemusten kasvu painottui uusiin täyden työkyvyttömyyseläkkeen hakemuksiin. Jatkohakemuksista li-

sääntyivät erityisesti osakuntoutustukea eli määräaikaista osatyökyvyttömyyseläkettä koskevat hakemukset. Eniten työkyvyttömyyseläkehakemukset lisääntyivät yli 60-vuotiaiden ikäryhmissä sekä alle 44-vuotiaiden joukossa. Hakemusruuhkan purkamiseksi työkyvyttömyyseläkepäättöksiä tehtiin erityisen paljon vuoden 2018 viimeisinä kuukausina.

Myös kuntoutuspäätösten määrä (8 038 kappaletta) kasvoi 11,6 prosenttia ja kuntoutushakemusten määrä (8 101 kappaletta) suurin piirtein saman verran (11,4 %).

Kevassa tehtiin vuonna 2018 muita eläkeasioita koskevia päätöksiä 328 kappaletta, ja ne lisääntyivät 2,8 prosenttia. Perhe-eläkepäättösten määrä (5 533 kappaletta) puolestaan väheni 6,5 prosenttia.

Kaikkiaan Kevaan saapui 70 111 eläkehakemusta eli noin 1,2 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Päätöksiä tehtiin suurin piirtein saman verran eli 70 259 päätöstä. Uusista eläkehakemuksista tehtiin 41 905 eläkepäättöstä, ja näistä myönteisiä päätöksiä oli 38 254.

Työkyvyttömyyseläkkeitä koskevista uusista hakemuksista hylättiin 23,8 prosenttia (22,6 vuonna 2017). Yksityisissä laitoksissa uusista työkyvyttömyyseläkehakemuksista hylättiin keskimäärin 31,2 %. Kuntoutuspäätöksistä hylkääviä oli 16,5 % (ed. vuonna 16,0 %).

Sähköinen hakeminen yleisty

Sähköisesti saapuneiden hakemusten osuus nousi vuonna 2018 jo 41 prosenttiin (36 % vuonna 2017). Vanhuuseläkkeistä sähköisten hakemusten osuus oli 67 prosenttia (66 vuonna 2017). Kaikista työkyvyttömyyseläke-

hakemuksista sähköisesti tuli 19 prosenttia (10 vuonna 2017).

Toimintaympäristön muutokset vaikuttavat hakemusmääriin

Keva arvioi, että eläkehakemusten määrä pysyy lähivuosinakin suurena, jos julkisen sektorin työeläkevakuutettujen määrä ja rakenne pysyvät nykyisellään.

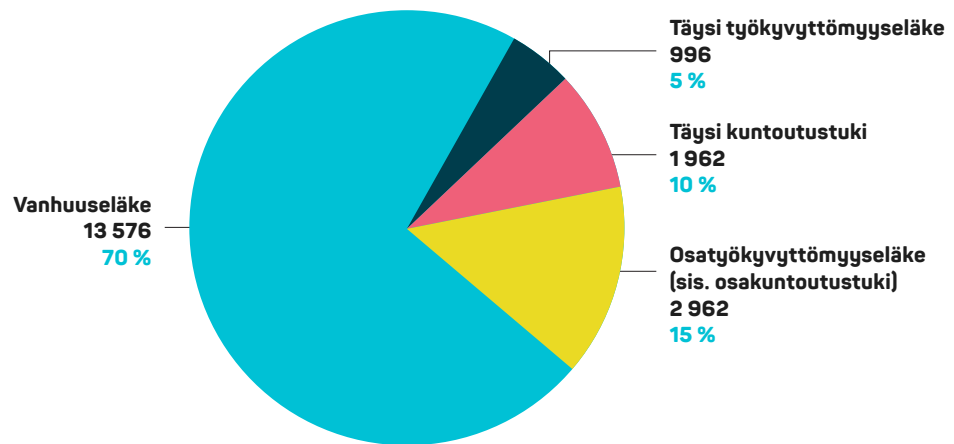
Nykyisten vakuutettujen ikä- ja ammattirakenteen vuoksi ei ole odotettavissa yllättäviä muutoksia eläkkeiden hakemiseen, mutta alimman vanhuuseläkeiän noustessa vanhuuseläkkeitä haetaan aiempaa myöhemmin. Toimintaympäristön muutoksilla, erityisesti sote- ja maakuntauudistuksella voi olla hyvin isoja vaikutuksia vakuutettujen määrään ja rakenteeseen ja tätä kautta hakemusmääriin.

Eläkepäättösten oikaisumenettely

Vuonna 2018 Keva käsitteli niin sanotussa itseoikaisumenettelyssä yhteensä 1 459 Kevan päätöksiä koskevaa valitusta, jotka oli tehty Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnalle. Niistä 1 137 liittyi työkyvyn arviointiin. Kaikista valituksista Keva oikaisi kokonaan 9,2 prosenttia (ed. vuonna 13,4 %) ja työkyvyn arviointia koskevista valituksista 8,9 prosenttia (ed. vuonna 8,7 %). Muut valitukset toimitettiin lautakunnan käsiteltäviksi.

Keva käsitteli vuonna 2018 myös yhteensä 210 vakuutusosikeudelle tehtyä valitusta, jotka koskivat Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan antamia päätöksiä. Valituksista 176 koski työkyvyn arviointia, ja niistä Keva oikaisi 2,3 prosenttia (ed. vuonna 4,0 %).

Palveluksesta eläkkeelle siirtyneiden osuus eläkelajeittain 2018

Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta muutti 13,9 prosenttia (edellisenä vuonna 11,7 %) kaikista käsittelemistään Kevan päätöksistä ja 15,3 prosenttia (ed. vuonna 13,3 %) työkyvyttömyyseläkkeitä koskevista päätöksistä. Vakuutusoikeudessa muuttui 5,9 prosenttia (ed. vuonna 15,3 %) Kevan päätöksistä, joista oli valitettu.

Eläkkeelle siirtyneet

Kunnan, valtion, kirkon tai Kelan palveluksesta eläkkeelle siirtyi vuonna 2018 19 496 työntekijää, ja heidän keski-ikänsä oli 60,9 vuotta. Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä laski 0,1 vuodella. Tämä johtui siitä, että vanhuuseläkkeelle siirtyneiden osuus väheni 2,4 prosenttiyksikköä kaikista eläkkeelle siirtyneistä. Vanhuuseläkkeelle jääneiden osuus oli 69,7 prosenttia, ja he jäivät eläkkeelle keskimäärin 63,9 vuoden iässä (nousua 0,1 vuotta).

Täysille työkyvyttömyyseläkkeille (sis. kuntoutustuet) siirryttiin keskimäärin 52,5 vuoden iässä (nousua 0,6 vuotta) ja osatyökyvyttömyyseläkkeille 55,9 vuoden iässä (sama kuin vuonna 2017). Myös uuden osatyökyvyttömyyseläkkeen aloittaneet lasketaan eläkkeelle siirtyneiksi, vaikka henkilö jatkaisikin työssä eläkkeen ohella.

Työkyvyttömyyseläkkeille siirtyi

yhteensä 5 920 työntekijää, mikä oli 3,2 prosenttia enemmän kuin vuonna 2017. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet olivat yleisin työkyvyttömyyden syy, ja ne olivat ensisijainen sairaus 35,3 prosentissa työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden sairauksista. Mielen-terveyden häiriöt olivat työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syy 30,1 prosentissa. Edelliseen vuoteen verrattuna mielen-terveyshäiriöiden osuus hieman nousi samalla kun tuki- ja liikuntaelinten sairauksien osuus laski.

Eläkellesiertymisiän odote piteni hieman

Eläkellesiertymisiän odote kuvaa, minkä ikäisenä 25-vuotiaat työntekijät siirtyvät keskimäärin eläkkeelle, jos eläkkeelle siirrytään tulevaisuudessa samalla tavalla kuin tarkasteluvuonna. Eläkellesiertymisiän odote oli 25-vuotiaalle kuntatyöntekijälle 61,1 vuotta (60,9 vuotta vuonna 2017) ja valtiotyöntekijän (ilman sotilaita) 62,7 vuotta (62,1 vuotta vuonna 2017).

Maksetut eläkkeet

Kevan jäsenyhteisöjen kokonaiseläkemeno vuodelta 2018 oli 5 230 miljoonaa euroa, ja summa sisältää myös taloudellisen tuen ja kuntoutuksen menot. Kokonaiseläkemeno kasvoi vuo-

desta 2017 225 miljoonaa euroa ja 4,5 prosenttia. Maksussa olevia eläkkeitä oli vuoden 2018 lopussa noin 406 000 kappaletta, eli noin kaksi prosenttia edellistä vuotta enemmän.

Vuonna 2018 Keva maksoi valtion eläkkeitä 4 675 miljoonaa euroa, ja summa kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna noin 78 miljoonaa euroa ja vajaat kaksi prosenttia. Valtion eläkkeitä oli vuoden lopussa maksussa noin kaksi prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin eli noin 252 000 kappaletta.

Keva maksoi evankelis-luterilaisen kirkon eläkkeitä noin 204 miljoonaa eli noin 4 prosenttia enemmän kuin 2017. Kansaneläkelaitoksen toimihenkilöiden vastaava eläkemeno oli noin 102 miljoonaa, kasvua noin 3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Valtio, evankelis-luterilainen kirkko ja Kansaneläkelaitos rahoittivat eläkkeensä siten, että ne maksoivat Kevalle valtiovarainministeriön päättämää kuukausittaista ennakkoa, joka vuoden lopussa täsmäytettiin toteutuneen eläkemenon kanssa. Keva palauttaa vuodelta 2018 valtiolle noin 27 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitokselle 0,2 miljoonaa. Evankelis-luterilaiselle kirkolta veloitetaan vielä noin miljoona euroa. Nämä korjauserät on kirjattu tilinpäätökseen oikaisemaan maksettuja ennakoita.

Työelämäpalvelut ja työurien tukeminen

Keva saavutti kunta- ja valtiosektoreiden työurien tukemiselle asetetut strategiset tavoitteet. Aikaisintaan 63-vuotiaana eläkkeelle siirtyneiden osuus kaikista eläkkeelle siirtyneistä oli kunta-alalla 61 prosenttia ja valtiolla 68 prosenttia, ja tavoitteet ylittyivät 1 ja 3 prosenttiyksikköä. Osatyökyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden osuus kaikista työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneistä oli kunta-alalla 51 prosenttia ja valtiolla 44 prosenttia, mikä oli 6 ja 4 prosenttiyksikköä yli tavoitteen.

Palvelut laajenevat valtion työnantaja-asiakkaille

Kevan työelämäpalvelut tarjoaa työnantaja-asiakkaille vaikuttavia strategisen työkykyjohtamisen palveluita, jotka vahvistavat pitkäjänteisesti työkykyä ja ehkäisevät työkykyriskien toteutumista. Vuonna 2018 kehittämisen painopisteinä olivat työelämäpalvelujen toiminnan kehittäminen, palvelujen tuotteistaminen, digitaalisten palvelujen rakentaminen, työnantaja-asiakkaiden tukeminen sote- ja maakuntaudistukseen valmistautumisessa sekä valmistautuminen palvelujen tarjoamiseen valtion työnantaja-asiakkaille.

Työelämäpalvelujen toimintamallia uudistetaan, ja tavoitteena ovat vaikuttavampi ja tehokkaampi palvelutuotanto sekä keskittyminen digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Keva tarjoaa vuoden 2019 alusta alkaen valtiolle vastaavat strategiseen työkykyjohtamisen palvelut kuin kunnille ja evankelis-luterilaiselle kirkolle lukuun ottamatta työelämän kehittämisrahaa. Valtiotyönantajien käytössä on edel-

leen Kaiku-hankerahoitus, jota Valtiokonttori ja valtiovarainministeriö hallinnoivat.

Avaintiedot yli 200 organisaation käytössä

Helmikuussa 2018 julkaistulla Avaintiedot-verkkopalvelulla hallitaan työkyvyttömyyskustannuksia. Vuoden loppuun mennessä digitaalisen palvelun oli ottanut käyttöön 226 organisaatiota, joissa on 269 000 Kevan vakuuttamaa henkilöasiakasta ja 7 miljardin palkkasumma.

Keva toteutti työhyvinvointikyselyn 20 työnantaja-asiakkaalle, ja näistä kahdeksan tehtiin seurakuntaorganisaatioissa ja 12 kuntaorganisaatioissa. Kyselyillä tuettiin organisaatioiden itsenäistä työhyvinvoinnin kehittämistyötä. Lisäksi kehitettiin kokonaan digitaalinen kyselypalvelu, joka otetaan vaiheittain käyttöön vuoden 2019 aikana.

Kevassa aloitettiin digitaalisen oppimisympäristön toteuttaminen. Sen avulla kaikille asiakkaille tarjotaan jatkossa mahdollisuus itsenäiseen työkyvyn tuen ja työkykyjohtamisen kouluttautumiseen. Työkykyjohtamisen polku -oppimistyökalua testattiin asiakkaiden kanssa. Testityöpajat tähtäävät siihen, että vuoden 2019 aikana käyttöön saadaan palvelu, jolla tarkastellaan konkreettisesti työntekijän työkyvyn tuen etenemistä ja toimijoiden yhteistyötä.

Työelämän kehittämisrahaa vaikuttavaan toimintaan

Keva järjesti kilpailun, jonka perusteel-

la jaettiin 400 000 euroa työelämän kehittämisrahaa 16 työnantaja-asiakkaalle. Työelämän kehittämisraha on tarkoitettu kunta-alan ja kirkon työpaikkojen innovatiiviseen ja vaikuttavaan kehittämistoimintaan, joka vahvistaa strategista työkykyjohtamista, ennaltaehkäisee työkyvyttömyysriskiä, lisää työhyvinvointia sekä edistää tuloksellisuutta työpaikoilla.

Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettiin tutkimukset "Julkinen työhyvinvointi", "Strateginen työkykyjohtaminen ja työterveysyhteistyö" sekä "Kuntajohtajien työhyvinvointi". Tulokset julkaistiin seminaarissa joulukuussa. Julkisen alan työhyvinvointitutkimus kattoi ensimmäisen kerran koko julkisen alan, kun mukana oli kunta-alan ja evankelis-luterilaisen kirkon lisäksi myös valtio.

Keva toteutti 80 organisaatiolle työkykyjohtamisen ja työterveysyhteistyön konsultointipalveluja ja räätälöityjä työpajoja. Kevan asiantuntijat fasilitoivat useita kehittämisverkostoja, joissa asiakkaat kehittivät yhdessä työkykyä vahvistavaa toimintaa. Kaikille työnantajille avoimissa työpajoissa tavoitettiin 130 organisaatiota. Työkykyjohtamisen ja työkyvyn tuen työpajoissa, kehittämisverkostoissa ja valmennuksissa on usein yhtenä kokonaisuutena ammatillinen kuntoutus ja sen prosessit.

Keva jatkoi Suomen Kuntaliiton, KT Kuntatyönantajien ja FCG:n kanssa kunta-alan esimiesten ja keskijohdon johtamisvalmennusta (EKJ).

Keva-päivässä maaliskuussa 2018 käsiteltiin julkisen sektorin ja talouden muutoksia, sote-uudistuksen vaikutuksia sekä työn muutosta ja merki-

tyksellisyyttä. Tapahtumaan osallistui lähes 700 henkilöä.

Kuntoutus tuki työssä jatkamista

Ammatillisen kuntoutuksen myönteisistä oikeuspäätöksistä 43 prosenttia annettiin työkyvyttömyyseläkeasian käsittelyn yhteydessä ja 57 prosenttia asiakkaan hakemuksesta. Tavoitteena

on, että päätökset johtavat yhä useammin kuntoutukseen. Vuonna 2018 kuntoutuksen toimenpidepäätöksistä 71 prosenttia koski työpaikalla tapahtuvaa työkokeilua, tutkimuksellista työkokeilua tai työhönvalmennusta, 14 prosenttia koulutusta ja samoin 14 prosenttia kuntoutuksen palveluntuottajan selvittelyjä.

Keva tarjosi noin 500:lle hylkäävän eläkepäätöksen saaneelle mahdolli-

suutta tilanteen selvittelyyn ulkopuolisen asiantuntijan kanssa. Selvittelyn aikana tarjotaan hylkäävän eläkepäätöksen saaneelle tietoa ja ohjausta oman tilanteen ja työhön paluun mahdollisuuksien selvittämiseen sekä toimeentulon kartoittamiseen. Vuosittain noin 20 prosenttia tilanneselvittelyyn osallistuneista palaa työhön.

Sijoitustoiminta

Vuonna 2018 sijoitustulokseen ei etukäteen kohdistunut isoja odotuksia. Korkotaso oli vuoden alussa edelleen erittäin alhaalla. Osakemarkkinoilla oli takanaan finanssikriisin jälkeen monia hyviä vuosia. Pääomamarkkinoilla huolestuttiin maailmantalouden kasvusta ja sen kestävydestä. Epävarmuutta oli myös poliittisesta ja osin jopa sotilaallisestakin vakaudesta eri puolilla maailmaa. Pitkin vuotta velloi lisäksi huoli kauppasodan leviämisestä. Vuoden kolme ensimmäistä neljänestä olivat kuitenkin varsin yllätyksettömiä, mutta viimeisellä vuosineljänneksellä tilanne muuttui täysin.

Keven sijoitusvuosi 2018 päättyi selvästi miinukselle. Pääomamarkkinoilla tapahtui merkittävä muutos kolmen viimeisen kuukauden aikana, jolloin monet markkinoiden osat laskivat merkittävästi. Vuoden loppupuolen tapahtumissa oli myös kaotettavia piirteitä, mutta vuoden lopun jälkeen tilanne markkinoilla on ainakin toistaiseksi rauhoittunut.

Keven sijoitukset 50 miljardia euroa

Keven sijoitusten arvo oli vuoden 2018 lopussa 50 129 miljoonaa euroa.

Kevalle oli vuoden 2018 alkaessa taserakenteen mukaisia sijoituksia markkina-arvoltaan 47 520 miljoonaa euroa, ja vuoden lopussa taseen sijoitusomaisuuden markkina-arvo oli 47 498 miljoonaa euroa. Tuotonlaskennassa käytettyjen sijoitusten markkina-arvo sisältää sijoitusomaisuuden lisäksi taseen saamiin sisältyvät siirtyvät korot sekä muuhun omaisuuteen laskettavat rahat ja pankkisaamiset,

joiden arvo oli yhteensä 2 631 miljoonaa euroa. Omaisuuslajikohtaisissa jakaumissa on käytetty tätä tuotonlaskennallista jakaumaa.

Sijoitukset jaetaan korko-, osake-, kiinteistö-, pääoma- sekä hedgerahastosijoituksiin. Korkosijoituksia ovat lainasaamiset, joukkovelkakirjalainat ja rahamarkkinasijoitukset, sijoitukset korko- ja valuuttarahastoihin sekä edellä mainittujen erien siirtyvät korot sekä rahat ja pankkisaamiset. Osakesijoituksina käsitellään sijoitukset noteerattuihin osakkeisiin ja rahastosuuksiin. Pääomasijoituksina raportoidaan pääoma- ja infrarahastot, listaamattomat osakkeet sekä sijoitukset tytäri- ja osakkuusyhtiöiden osakkeisiin ja osuuksiin. Kiinteistösijoitukset sisältävät sijoituskiinteistöt ja lainasaamiset kiinteistöyhtiöiltä. Oma kokonaisuutenaan raportoidaan muissa sijoituksissa esitettävät hedgerahastosijoitukset.

Osaa sijoitusomaisuudesta Keva hallinnoi itse, ja osaa hallinnoidaan omaisuudenhoitajien välityksellä. Tuottotavoitteen toteutumista suojataan lisäksi johdannaisinstrumentein, ja niiden vaikutukset omaisuuslajiallokaatioon otetaan huomioon sijoitusomaisuuden riskikorjattua jakaumaa kuvaavissa luvuissa.

Pääomasijoitukset tekivät parhaan tuloksen

Omaisuuslajeista parhaaseen tulokseen ylsivät pääomasijoitukset (16,5 %), noteeraamattomat osakkeet (13,5 %) ja kiinteistösijoitukset (7,0 %). Hedgerahastot tuottivat 0,3 %, ja korkosijoitusten tuotto painui miinuk-

selle (-1,6 %). Omaisuuslajeista huonoimman tuloksen tekivät noteeratut osakkeet (-10,4 %).

Keven sijoitusomaisuuden vuoden lopun riskinmukaisesta markkina-arvosta korkosijoitusten osuus, joka sisältä johdannaisten vaikutuksen oli 42,1 prosenttia, noteerattujen osakkeiden osuus 34,4 %, pääomasijoitusten (sisältää noteeraamattomat osakkeet) 9,3 %, hedgerahastosijoitusten 7,6 % ja kiinteistöjen 6,6 %.

Markkina-arvoinen kokonaistuotto oli kulujen jälkeen -3,0 prosenttia. Sijoitusten kumulatiivinen pääomapainotettu reaalityttö rahastoinnin alusta oli vuodesta 1988 vuoden 2018 loppuun vuotta kohti 3,8 %. Vastaavan ajanjakson reaalikeskituotto pääomapainottamattomana oli 5,1 %. Viiden vuoden nimellistuotto ilman pääomapainotusta on ollut 5,0 % ja reaalityttö 4,4 % sekä kymmenen vuoden nimellistuotto ilman pääomapainotusta 7,4 % ja reaalityttö 6,1 %.

Korkosijoitukset

Vuosi alkoi korkomarkkinoilla edelleen hyvin alhaisilta korkotasoilta. Euroopan ja Yhdysvaltojen keskuspankkien toimenpiteet jatkoivat erkaantumistaan vuoden 2018 kuluessa. Euroopan keskuspankki joutui hyväksymään euroalueen hajanaisen talustilanteen, eikä pankki pystynyt keräämään toimintamahdollisuuksia todennäköisesti huononevan talouskehityksen varalle. Yhdysvalloissa keskuspankki jatkoi kiristystoimiaan ja sai edelleen hiukan lisää välineitä edessä olevan huonomman taloussyklin varalle.

Keven sijoitukset joukkovelkakirja-

lainoihin ja korkorahastoihin olivat vuoden 2018 lopussa markkina-arvoltaan 17 250 miljoonaa euroa. Joukko-velkakirjasijoitusten markkina-arvoinen tuotto oli -2,0 %.

Lainasaamisia oli vuoden 2018 lopussa lukuun ottamatta Kevan omille yhtiöille myönnettyjä lainoja 156 miljoonaa euroa. Lainakanta pieneni vuoden aikana 160 miljoonaa euroa, ja lainasaamisten markkina-arvoinen tuotto oli 0,7 %.

Muiden rahoitusmarkkinavälineiden ja talletusten määrä oli vuoden 2018 lopussa 3 450 miljoonaa euroa.

Korkosijoituksista kirjattiin korkotuottoja yhteensä 161 miljoonaa euroa. Korkosijoitusten markkina-arvoinen tuotto oli -1,6 %.

Osakesijoitukset

Osakevuosi 2018 oli varsin kohtuullinen syksyyn asti. Sen jälkeen monet markkinat suorastaan romahtivat ja markkinaheilahtelut olivat erittäin isoja.

Maailman osakkeiden keskimääräistä kehitystä kuvaava MSCI-tuottoindeksi (EUR) päättyi vuonna 2018 -4,4 prosentin tasolle, kun se vuotta aiemmin oli ollut 7,6 %. Euroopan osakkeet tuottivat Stoxx 600 -tuottoindeksillä mitattuna -10,8 % (12,5 % vuonna 2017). Aasiaalaisten osakkeiden tuotto (MSCI Asia-Pacific) oli -9,4 % (15,7 %).

Kevan noteerattujen osakesijoitusten markkina-arvoinen yhteismäärä oli vuoden 2018 lopussa 17 749 miljoonaa euroa. Osakesijoituksista saadut osinkotuotot olivat 109 miljoonaa euroa. Noteerattujen osakesijoitusten markkina-arvoinen tuotto oli -10,4 %.

Kiinteistösijoitukset

Kevan kiinteistösalkku sisältää suoria sijoituksia kotimaisiin ja pohjoismaisiin

kiinteistöihin ja kiinteistöosakkeisiin sekä sijoituksia koti- ja ulkomaisiin kiinteistörahistoihin. Kiinteistörahastojen osuus kiinteistösijoituksista on 24,0 prosenttia.

Suoraa kiinteistösalkkua kehitetään sijoittamalla monipuolisesti mm. asuin-, toimisto-, kauppakeskus- ja hotellikiinteistöihin. Keva aloitti suoran kiinteistösalkun maantieteellisen hajuttamisen muihin Pohjoismaihin vuonna 2015, jolloin sijoitettiin Ruotsiin ja vuonna 2017 Tanskaan.

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden markkina-arvo oli vuoden lopussa 3 313 miljoonaa euroa, josta kiinteistörahastojen osuus oli 794 miljoonaa euroa ja kiinteistöyhtiöiden perinteisten velkakirjalainojen osuus 195 miljoonaa euroa. Lisäksi Kevan omassa käytössä olevia kiinteistösijoituksia oli 43 miljoonaa euroa, mutta niitä ei lasketa sijoitustoiminnan osaksi.

Koti- ja ulkomaisiin kiinteistörahistoihin tehtyjen sijoitussitoumusten kokonaismäärä oli 2 449 miljoonaa euroa, josta nostamattomien sitoumusten määrä oli 956 miljoonaa euroa. Kiinteistörahastojen markkina-arvoinen tuotto oli 11,2 prosenttia.

Kevan suoraan omistamien 130 kiinteistökohteen vuokrattava pinta-ala oli vuoden 2018 päättyessä noin 850 000 m² ja niissä oli 4 200 vuokrasopimusta. Kiinteistöjen nettovuokratuotot olivat 95,6 miljoonaa euroa. Suorien kiinteistösijoitusten markkina-arvoinen kokonaistuotto oli 5,6 %.

Kaikkien kiinteistösijoitusten markkina-arvoinen tuotto oli 7,0 prosenttia.

Pääoma- ja hedgerahasto-sijoitukset

Pääomasijoitusten toimintaympäristö oli edelleen varsin hyvä vuonna 2018. Hedgerahastojen toimintaympäristö

puolestaan heikkeni merkittävästi varsinkin vuoden viimeisinä kuukausina.

Kevalla oli pääomasijoituksia vuoden lopulla markkina-arvoltaan 4 669 miljoonaa euroa, joista noteeraamattomiin yhtiöihin tehtyjen sijoitusten osuus oli 580 miljoonaa euroa. Pääomarahastojen ja äänettömänä yhtiömiehenä tehtyjen pääomasijoitusten sijoitussitoumusten kokonaismäärä oli vuoden lopussa 9 709 miljoonaa euroa, josta nostamattomien sitoumusten määrä oli 4 059 miljoonaa euroa. Pääomasijoitusten (pl. noteeraamattomat osakkeet) markkina-arvoinen tuotto oli 16,5 % ja noteeraamattomien osakkeiden tuotto 13,5%.

Hedgerahastoissa oli vuoden lopussa sijoituksia markkina-arvoltaan yhteensä 3 811 miljoonaa euroa, ja rahastojen markkina-arvoinen tuotto oli 0,3 %.

Hallitus uudisti sijoitustoiminnan ohjausta vuonna 2017

Kevan strategiassa määritellään keskeiset kuntien eläkejärjestelmän rahoitukseen liittyvät periaatteet, joista johdetaan myös sijoitustoiminnalle asetettavat strategiset tavoitteet.

Hallitus uudisti merkittävästi Kevan sijoitustoiminnan ohjausta vuonna 2017 ja vahvisti ensimmäisen kerran Kevan sijoittamisen periaatteet. Ne kuvaavat yleisiä tilanteesta ja ajasta riippumattomia lähtökohtia, joihin sijoitusstrategia ja sijoitustoiminnan järjestäminen perustuvat.

Lyhyemmällä aikavälillä hallitus ohjaa sijoitustoimintaa ja hyväksyy vuosittain sijoitussuunnitelman, joka sisältää myös sijoitusvaltuudet.

Kevan hallitus hyväksyi voimassa olevat sijoittamisen periaatteet 24.5.2017 ja sijoitusstrategian

Sijoitukset käyvin arvoin 31.12.2018

	milj. euroa	%
Korkosijoitukset	20,856	41.6%
Osakesijoitukset	17,479	34.9%
Kiinteistösijoitukset	3,313	6.6%
Pääomasijoitukset	4,669	9.3%
Hedgerahastot	3,811	7.6%
Yhteensä	50,129	100%

Sijoitusten valuuttajakauma käyvin arvoin 31.12.2018

	milj. euroa	%
EUR	24,000	47.9%
USD	22,159	44.2%
JPY	1,813	3.6%
GBP	691	1.4%
SEK	310	0.6%
CHF	258	0.5%
Muut	898	1.8%
Yhteensä	50,129	100%

Sijoitusten maantieteellinen jakauma käyvin arvoin 31.12.2018

	milj. euroa	%
Eurooppa (pl. Suomi)	16,357	32.6%
Pohjois-Amerikka	14,771	29.5%
Suomi	9,148	18.2%
Kehittyvät markkinat	7,500	15.0%
Japani	1,813	3.6%
Muut	540	1.1%
Yhteensä	50,129	100%

15.6.2017. Strategian toimeenpano jatkuu vuosiin 2020–2022 asti.

Vastuullinen sijoittaminen integroitu sijoitustoiminnan osaksi

Eläkevastuun kattamiseksi tarvittavat tuotot syntyvät talouskasvusta ja pit-

källä aikavälillä. Kevassa vastuullinen sijoittamisen on integroitu sijoitustoiminnan osaksi, jolla tavoitellaan pitkän tähtäimen tuottoja.

Kevan hallitus on päättänyt keskeisimmistä sijoitustoiminnassa noudatettavista vastuullisuusperiaatteista ja tavoitteista. Hallitus on myös linjannut toimintatavat ja menettelyt, joilla pyri-

tään varmistamaan vastuullisuus sijoitusprosessin osana.

Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti sijoitustoiminnan vastuullisuuden kehittymisestä. Kevan omia toimintatapoja täydennetään informaatiolla, jota Keva saa ulkopuolisilta sijoittamisen vastuullisuuteen keskittyviltä palveluntarjoajilta.

Tytär- ja osakkuusyhtiöt

Keva omisti vuoden 2018 lopussa kokonaan tai osittain 127 kotimaista kiinteistöyhtiötä, ja omistuksia oli yksi vähemmän kuin vuotta aiemmin. Keva omisti 106 kotimaista kiinteistöyhtiötä kokonaan ja 10 yhtiöstä enemmistöosuuden. Osakkuusyhtiöitä (omistus-

osuus 20–50 %) oli kuusi. Viidessä kiinteistöyhtiössä osuus oli tätäkin pienempi.

Kotimaisten kiinteistöyhtiöiden lisäksi Keva omisti 49 prosenttia Ruotsiin perustetusta yhtiöstä ja 100 prosenttia Tanskaan perustetusta yhtiös-

tä, jotka hallinnoivat kiinteistösijoituksia näissä maissa.

Kiinteistöyhtiöiden lisäksi Keva omisti kokonaan Kuntasijoitus KE Oy:n ja 30,66 prosentin osuuden Kuntarahoitus Oyj:stä.

Eläkevastuurahasto

Kevan vuosittaisten tulojen ja menojen erotus lisätään tai vähennetään eläkevastuurahastoon tai -rahastosta. Vuoden 2018 lopussa rahaston koko oli

50 493 miljoonaa euroa, joka oli 1768 miljoonaa euroa ja 3,4 prosenttia vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmän karttuneiden etuuksien pääoma-arvo

Eläkesäädösten perusteella Kevan jäsenyhteisöjen eläkejärjestelmään on karttunut huomattavasti eläkevastuurahaston määrää enemmän etuuksia, joita ei ole vielä maksettu. Näiden karttuneiden etuuksien pääoma-arvon arvioidaan vuoden 2017 lopussa olleen 120 miljardia euroa. Arvio on noin 3 miljardia euroa korkeampi kuin aiemmin esitetty arvio. Korotus johtuu mm.

uuden rekisteriaineiston ja kuolevuuden käyttöönotosta sekä laskentaan tehdyistä tarkennuksista.

Vuoden 2018 aikana karttuneiden etuuksien pääoma-arvo kasvoi 3 miljardilla eurolla 123 miljardiin euroon. Koska samalla eläkevastuurahasto menetti arvoaan, kasvoi etuuksien kattamattoman osan pääoma-arvo vuoden aikana 5 miljardilla eurolla.

Karttuneiden etuuksien pääoma-arvon arvio perustuu parhaalle käytettävissä olevalle tiedolle, joka kuvaa kuolevuuden ja muiden tekijöiden kehitystä. Kyseessä on silti vain suuntaa antava arvio eläkejärjestelmän tilanteesta. Muutokset laskennassa käytetyissä oletuksissa voivat muuttaa sitä merkittävästi.

Toimintakulut, poistot ja lakisääteiset maksut

Toimintakulut ja poistot

Kevan toimintakulut ja poistot ennen saatuja korvauksia eli bruttotoimintakulut olivat vuonna 2018 81,2 miljoonaa euroa. Summa oli miljoona euroa ja 1,3 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2017.

Suurin kuluerä oli henkilöstökulut, 38,8 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 0,4 miljoonaa euroa ja 1 prosentin pienemmät kuin edellisellä vuonna. Muut toimintakulut olivat 36,1 miljoonaa euroa ja supistuivat 0,8 miljoonaa euroa ja 2,2 prosenttia vuoteen 2017 verrattuna.

Keva sai korvauksia toimintakuluihin ja poistoihin muun kuin Kevan jäsenyhteisöjen eläketurvan hoidosta yhteensä noin 18,1 miljoonaa euroa (18,7 miljoonaa vuonna 2017). Korvauksesta valtion osuus oli noin 15,1 miljoonaa, evankelis-luterilaisen kirkon noin 1,9 miljoonaa ja Kansaneläkelaitoksen noin 0,5 miljoonaa.

Toimintakulut pienenevät

Kevan nettotoimintakulut, joissa otetaan huomioon saadut korvaukset, kuvaavat Kevan jäsenyhteisöjen eläketurvan toimeenpanon kustannuksia.

Ne olivat vuonna 2018 63,1 miljoonaa euroa, joka oli 0,4 miljoonaa euroa ja 0,7 prosenttia vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Toiminnoittain tarkasteltuna eläke-toiminnon bruttotoimintakulut olivat 45,4 miljoonaa euroa, 3,4 prosenttia edellisestä vuotta vähemmän. Kun otetaan huomioon Kevan saamat korvaukset, eläke-toiminnon kulut pienenevät 2,8 prosenttia.

Sijoitustoiminnon kulut olivat 17,0 miljoonaa euroa, 1,7 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2017. Sijoitustoimintoon ei kohdistunut saatuja korvauksia. Hallinnon bruttotoimintakulut olivat 18,8 miljoonaa euroa, 4,9 prosenttia edellisestä vuotta enemmän. Saadut korvaukset huomioiden hallinnon toimintakulut kasvoivat 5,9 prosenttia.

Eläkkeiden maksujärjestelmän uudistaminen jatkuu

It-ohjelmiin ja -laitteisiin investoitiin 9,5 miljoonaa euroa, joka oli 7,1 miljoonaa euroa edellisestä vuotta enemmän. Merkittävin it-investointi on eläkkeiden maksujärjestelmän uudistaminen (3,8 miljoonaa euroa), ja työ jatkuu vuoteen 2020.

Eläkemaksujen laskentajärjestel-

mään investoitiin 1,1 miljoonaa euroa. Kevan Unioninkadun toimitalon kehittämiseen sijoitettiin 6,6 miljoonaa euroa, ja korjausinvestointi jatkuu vielä vuonna 2019.

Suunnitelman mukaiset poistot kasvoivat

Suunnitelman mukaiset poistot vuodelta 2018 olivat 6,3 miljoonaa euroa, joka oli 0,2 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2017.

Lakisääteiset maksut

Lakisääteisillä maksuilla tarkoitetaan Kevan osuutta Eläketurvakeskuksen, Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan ja Finanssivalvonnan kuiluista. Kustannuksia kertyi 7,7 miljoonaa euroa, 0,5 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2017. Lakisääteisistä maksuista valtio, evankelis-luterilainen kirkko ja Kansaneläkelaitos maksoivat noin 2 miljoonaa.

Keva sai korvauksia toimintakuluihin, poistoihin ja lakisääteisiin maksuihin valtiolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta ja Kansaneläkelaitokselta 19,5 miljoonaa euroa, joka oli 0,8 miljoonaa euroa vähemmän kuin 2017.

Hallinto

Kevan ylintä päätösvaltaa käyttää valtuuskunta, jonka jäsenet valtiovarainministeriö määrää kunnallisvaalikaudeksi kerrallaan. Valtuuskuntaan kuuluu 30 jäsentä, joista 26 määrätään Suomen Kuntaliiton esityksestä kunnallisvaalituloksen perusteella ja neljä kunta-alan pääsopijajärjestöjen esityksestä. Valtuuskunta aloitti toimikautensa 1.9.2017, ja toimikausi jatkuu elokuun 2021 loppuun.

Valtuuskunnan puheenjohtajana oli projektinjohtaja Harri Jokiranta Seinäjoelta ja varapuheenjohtajana IT-asiantuntija, kansanedustajan avustaja Maarit Ojavuo Kajaanista.

Valtuuskunta kokoontui vuoden 2018 aikana kolme kertaa. Valtuuskunnan varsinaisten jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 89. Kun mukaan luetaan varajäsenten osallistuminen, osallistumisprosentti oli 93. Valtuuskunnan kokouspalkkio on 400 euroa, minkä lisäksi puheenjohtajalle maksetaan 9 000 ja varapuheenjohtajalle 8 000 euron vuosipalkkio. Valtuuskunnan jäsenille maksettiin kokouspalkkioita yhteensä 49 825 euroa.

Hallituksen puheenjohtaja vaihtui

Kevan hallintoa hoitaa hallitus, jonka valtuuskunta valitsee kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Keven toimikaudelle 2017–2021 määrätty uusi valtuuskunta ei valinnut kokouksessaan 8.9.2017 uutta hallitusta. Kevasta annetun lain mukaan hallituksen toimikausi jatkuu, kunnes uusi hallitus on valittu.

Hallituksen puheenjohtajana toimi 13.6.2018 asti Tampereen kaupungin

pormestari, työelämäprofessori Anna-Kaisa Ikonen ja 13.6.2018 alkaen kauppatieteiden maisteri, Turun kaupunginjohtaja Minna Arve. Varapuheenjohtajana toimi kaupunginjohtaja Kari Nenonen Vantaalta. Muut hallituksen jäsenet olivat Business Director Heini Jalkanen, viestintäkonsultti Sallamaari Muhonen 7.3.2018 asti ja Heli Järvinen 7.3.2018 alkaen, toimitusjohtaja Harri Virta, varatuomari Raimo Vistbacka, kansanedustaja Markus Lohi sekä neuvottelujohtaja Risto Kangas Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry:stä ja toimialajohtaja Päivi Niemilaine Kunta-alan Unioni ry:stä.

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana 12 kertaa. Hallituksen varsinaisten jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 90. Kun lisäksi lasketaan varajäsenten osallistumiset, osallistumisprosentti oli 97. Valtuuskunnan puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla on hallituksen kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus. Hallituksen jäsenen kokouspalkkio on 400 euroa. Lisäksi hallituksen puheenjohtajalle maksetaan vuosipalkkioita 18 000 euroa, varapuheenjohtajalle 10 000 euroa ja jäsenelle 8 000 euroa. Hallituksen jäsenille maksettiin kokouspalkkioita yhteensä 49 800 euroa.

Neuvottelukuntien toimikausi jatkuu

Sijoitusneuvottelukunta on valtuuskunnan ja hallituksen lisäksi Keven lakisääteinen toimielin. Hallitus kutsuu neuvottelukuntaan toimikaudekseen kymmenen jäsentä, ja neuvottelukunnan toimikausi jatkuu hallituksen toimikauden mukaisesti. Sijoitusneuvot-

telukuntaan kuuluvat kunta-alan pääsopijajärjestöjen, valtiovarainministeriön sekä työ- ja elinkeinoministeriön edustajat. Sijoitusneuvottelukunnan puheenjohtajana toimi talousjohtaja Seppo Juntti ja varapuheenjohtajana ylijohdaja Terttu Savolainen. Sijoitusneuvottelukunta ei kokoontunut vuonna 2018.

Johtosäännön mukaan hallitus valitsee toimikaudekseen työelämän kehittämistyöryhmän. Sen tehtävä on kehittää toimenpiteitä kuntatyöntekijöiden terveyden ja työkyvyn ylläpitämiseksi. Työryhmän 12 jäsenestä kuusi valitaan kunnallisten pääsopijajärjestöjen esityksestä. Työryhmän puheenjohtajana toimi HUS-kuntayhtymän toimitusjohtaja Aki Lindén. Työelämän kehittämistyöryhmä kokoontui kertomusvuoden aikana kerran. Myös työelämän kehittämistyöryhmän toimikausi jatkuu hallituskauden mukaisesti.

Johtoryhmä kokoontui 37 kertaa

Toimitusjohtajana toimi valtiotieteiden maisteri Timo Kietäväinen. Varatoimitusjohtajina toimivat Tapani Hellstén sekä Kimmo Mikander. Hellsténin pääasiallisena vastuualueena on eläke- ja työelämäpalvelut ja Mikanderin vastuualueena asiakkuudet ja palvelut.

Toimitusjohtajan tukena Keven johtamisessa on säännöllisesti kokoontuva johtoryhmä. Johtoryhmä käsittelee valmistelevasti hallitukselle meneviä asioita sekä muita toiminnan johtamisen ja suunnittelun kannalta keskeisiä asioita. Johtoryhmä kokoontui vuoden aikana 37 kertaa.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimi toimitusjohtaja Timo Kietäväinen ja jäsenenä varatoimitusjohtaja Tapani Hellstén, varatoimitusjohtaja Kimmo Mikander, sijoitusjohtaja Ari Huotari, talousjohtaja Tom Kåla ja IT-johtaja Tommi Heinonen, HR-johtaja Mika Gylén, viestintäjohtaja Reija Hyvärinen sekä henkilöstön edustaja, luottamusmies Pasi Lehto 13.5.2018 asti ja luottamusmies Leila Ahlström 13.5.2018 alkaen. Johtoryhmän sihteerinä toimi compliance officer Markus Mankin.

Henkilöstö

Kevan henkilöstömäärä oli vuoden 2018 lopussa 537 (538 vuonna 2017). Määräaikaista oli vuoden lopussa 22 henkilöä. Kevan henkilöstöstä naisia oli noin 69 % ja keski-ikä 49,9 vuotta (49,7 vuotta vuonna 2017). Vakinaisesta työsuhteesta lähti 26 henkilöä.

Toimintakulttuuri-hankkeessa kehitettiin työympäristöä

Vuonna 2018 kehitettiin toimintakulttuuria yhtenä Keva 2019 -tahtotilan strategisena hankkeena. Hankkeessa edistyi erityisesti seuraavissa osaluissa:

- Esimiesvalmennuksen tavoitteena on lisätä valtuuttavaa ja valmentavaa otetta esimiestyöhön. Valmennuksen alussa valmennettaville tehtiin 360-arviointi. Sen jälkeen järjestettiin koko esimieskunnan yhteisiä päiviä, teemoihin kytkettyjä pienvalmennuksia sekä esimiesten ryhmäverkostotapaamisia.
- Kevalaiset osallistettiin työympäristön kehittämiseen, ja esimerkiksi monitilakäytänteet kehitettiin yhdessä. Keva-talon uudistetut tilat otetaan käyttöön kerros kerrallaan, ja talo valmistuu 2019.
- Tulospalkkiojärjestelmä uudistettiin ja otetaan käyttöön keväällä 2019 tulospalkkiota jaettaessa. Palkkio perustuu Kevan tulostilastoissa onnistumiseen ja henkilötason suorituksen arviointiin. Suoritusten arvioinnin yhdenmukaisuutta parannettiin ja laskentaa kehitettiin.
- Tehtävien vaatavuudet arvioitiin pisteytystyöryhmässä, ja arvioinnit käytettiin järjestelyerän kohdentamiseen työehtosopimusneuvotteluissa.

Toimintakulttuurin kehittämishankkeessa on työstyetty lisäksi tiedonhal-

lunta, henkilöstösuunnittelua, henkilöstöhallinnon prosesseja ja työelämätaitoja. Hankkeessa on käytetty projektijohtamisen lähestymistapaa, ja siihen on osallistettu kevalaisia eri toimintoista. Yhä useampi kevalainen on osallistunut kehittämishankkeeseen, jonka avoin ja valtuuttava toimintatapa on osa kulttuurinmuutosta. Se on näkynyt mm. henkilöstön sitoutumisena hankkeen projekteihin ja henkilöstön kyvykkyyksien esiinnousussa.

Kehittämissuunnitelmat henkilöstötutkimuksen perusteella

Vuonna 2017 tehdyn henkilöstötutkimuksen tulokset käsiteltiin alkuvuodesta 2018, ja yksiköt ja tiimit laativat tulosten pohjalta kehittämissuunnitelmat. Uusi henkilöstötutkimus toteutettiin vuoden lopulla. Tutkimuksen lisäksi henkilöstön työskentelyotetta ja hyvinvointia mitattiin viikoittaisella Kevafililis-kyselyllä.

Vuonna 2018 henkilöstölle järjestettiin monipuolista koulutusta ja valmennusta. Erityisesti panostettiin palvelumuotoiluosaamiseen ja esimiesvalmennukseen. Lisäksi koulutusta järjestettiin projektinhallinnasta, ketterästä kehityksestä ja testiautomaatiosta. Myös verkkoviestintään liittyvää valmennusta pidettiin vuoden aikana, ja EU:n tietosuojasetuksen GDPR:n sisältö koulutettiin kaikille kevalaisille.

Kevalaisille asetettiin aikaisempien vuosien tapaan kehityskeskusteluissa henkilökohtaiset tavoitteet. Edellisen vuoden tavoitteiden toteutumisen arviointiin käytettiin uutta suorituksen arvioinnin työkalua.

Keva tukee henkilöstön työkykyä

Terveystalo aloitti Kevan työterveys-

huollon kumppanina vuonna 2016. Vuoden 2018 aikana yhteistyö oli kehittynyt hyvälle tasolle.

Vuoden aikana toteutettiin työpaikkaselvitys Rahoituksen ja talouden toiminnossa. Työpaikkaselvitykset jatkuvat toiminto kerrallaan seuraavien vuosien aikana.

Henkilöstön sairauspoissaolot vähenivät vuoden 2018 aikana, ja vähenystä oli edellisvuoteen verrattuna noin viiden prosentin verran. Samalla työterveyshuollon kustannukset vähenivät yli 10 % edellisvuoteen verrattuna.

Työkyvyn tukemiseksi ja ylläpitämiseksi Kevassa on käytössä aktiivisen tuen malli. Esimiehet ovat mallia käyttämällä pystyneet ennalta tarttumaan alaistensa heikentyneeseen työkykyyn, ja se on osaltaan auttanut sairauspoissaolojen vähentämisessä.

Kevalaiset mukana strategiatyössä

Kevassa tehtiin muutamia organisaatiomuutoksia ja tehtävien uudelleenjärjestelyjä, joissa noudatettiin asianmukaista yhteistoimintamenettelyä.

Strategiatyö käynnistyi vuoden 2018 alussa, ja henkilöstö osallistui mm. tulevaisuuden toimintaympäristömuutosten arviointiin ja strategiatyöpajoihin. Työtä jatketaan vuoden 2019 puolella.

Liikunta- ja harrastekerhot tukivat työhyvinvointia aiempien vuosien tapaan. Henkilöstöllä oli käytössään liikunta- ja kulttuurietu sekä työsuhdematkaetu.

Henkilöstön keskinäistä vuorovaikutusta on lisätty aktivoimalla Yammer-keskusteluja ja järjestämällä eri teemoja käsitteleviä lyhyitä info- ja keskustelutilaisuuksia.

Tietohallinto

Keva panosti vuoden 2018 aikana digitaalisten- ja automaatiopalvelujen kehittämiseen. Ensimmäiset ohjelmistorobotit valjastettiin tehostamaan toimintaa, jonka lisäksi käynnistettiin O365-työkaluilla testausautomaation sekä sisäisten työkulkujen automatisointi. Vuoden aikana jatkettiin myös järjestelmäautomaation kehittämistä.

Tekoäly ja tietovarastot tehostavat tietojen käyttämistä

Keva kokeilee eläkekäsittelyssä tekoälyn hyödyntämistä lääkärintilauksien tulkitsemiseen. Myös asiakaspalvelun automatisointia koskeva selvitystyö alkoi vuoden 2018 aikana.

Kevassa käynnistettiin tietovarastojen ja raportoinnin kehityshanke. Siinä pyritään automatisoimaan raporttien laatimista, tietojen siirtoa eri järjestelmien välillä ja muita nykyisin käsin tehtäviä työvaiheita.

Yhtenäiselle pilvipohjaiselle alustalle suunnitellut tietovarastot mahdollistavat tulevaisuudessa tietojen laajemman ja helpomman hyödyntämisen analyysiin ja liiketoiminnan kehittämiseen. Tietovarastojen kehitystä tukee ydintietojen hallinnan projekti, jossa kootaan Kevan asiakkuuksien ydintiedot (master data) yhteen tietokantaan, josta ne ovat keskitetyksi eri järjestelmien saatavilla.

Verkkopalvelut työnantaja- ja henkilöasiakkaille

Helmikuussa 2018 julkaistiin työnantajien Avaintiedot-palvelu, joka on työ-

kyvyttömyyskustannusten hallintaan tarkoitettu digitaalinen verkkopalvelu. Vuoden lopussa 226 organisaatiota oli ottanut palvelun käyttöönsä, ja organisaatioissa tekee työtään 269 000 Kevan vakuuttamaa henkilöasiakasta joiden palkkasumma on 7 miljardia euroa.

Avaintietoihin rakennettiin työhyvinvointikysely, jolla tuetaan organisaatioiden itsenäistä henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistyötä. Lisäksi Avaintietoihin kehitettiin digitaalinen kyselypalvelu sekä aloitettiin digitaalisen oppimisympäristön toteutus.

Keva paransi henkilöasiakkaiden Omat eläketietosi -palvelun käytettävyyttä ja saavutettavuutta sekä viestipalvelun ominaisuuksia. Lisäksi palveluun tehtiin kansallisen tulorekisterin edellyttämiä muutoksia.

Vuoden 2018 aikana keskitettiin resursseja eläkejärjestelmien suorituskyvyn ja toimintavarmuuden kehittämiseen.

Tulorekisterin vaatimat järjestelmämuutokset suunnitellusti tuotantoon

Kansallinen tulorekisteri vaikutti työeläkealan yhteisiin palveluihin ja erityisesti eläkeratkaisutoiminnassa tarvittavien tietojen vastaanottoon ja käsittelyyn. Tulorekisterimuutokset saatiin Kevassa suunnitellusti tuotantoon vuodenvaihteessa 2018–2019.

Tulorekisterin ja Kevan maksurakennemuutosten takia vuoden 2019 alussa otettiin käyttöön uusi Massitietojärjestelmä, jolla eläkemaksut kerätään. Samalla uudistettiin yhteistyössä asiakkaiden kanssa työnanta-

jille tarjottu eläkemaksujen verkkopalvelu.

Vuonna 2018 jatkettiin eläkkeiden maksatusjärjestelmän eli Emman uudistamista. Uudella maksatusjärjestelmällä korvataan vanha elinkaarensa päähän tullut järjestelmä, ja aiempaa automaattisempi maksatusten käsittely ja parempi asiakaspalvelu tulevat mahdollisiksi.

Potilasasiakirjojen tiedonvälitystä sekä muutoksenhakuasteiden ja työeläkealan toimijoiden välistä tietojenvälitystä sähköistettiin. Se aiheutti muutoksia Kevan eläkekäsittelyjärjestelmään ja tietojen yhdistämiseen. EESSI-hankkeessa käynnistivät EU-maiden välisen eläketietoliikenteen sähköistäminen, ja työ jatkuu 2019 kesään saakka.

Vuoden 2018 aikana Kevassa ryhdyttiin käyttämään valituilla kehitysalueilla ketterän kehityksen toimintamallia. Vuoden aikana aloitettiin lisäksi Kevan palvelinympäristön modernisointihanke.

Sisäinen valvonta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia toimintatapoja, järjestelmiä ja menetelmiä, joiden avulla johto pyrkii varmistamaan Kevan toiminnan tehokkuuden, taloudellisuuden ja luotettavuuden. Sisäisen valvonnan keskeisiä osa-alueita ovat päivittäisten valvontatoimenpiteiden sekä esimiesvalvonnan lisäksi riskienhallinta, compliance-toiminta sekä sisäinen tarkastus.

Riskienhallinta

Riskienhallinta kytkettiin strategiatyöhön

Riskienhallinnan kehittämisen painopisteenä vuonna 2018 oli riskienhallintaprosessin tiivis kytkentä Kevan uuden strategian valmistelun eri vaiheisiin. Jatkuvan kehittämisen kohteita olivat riskienhallintatietoisuuden vahvistaminen, riskienhallintaprosessin käytäntöön viennin jatkaminen Kevan organisaation eri tasoilla sekä riskienhallintaprosessin järjestelmätuen ylläpito ja kehittäminen.

Riskikartoitukset raportoitiin toimitusjohtajalle ja johtoryhmälle puolivuosittein. Merkittävimmät riskit ja niiden hallintakeinot raportoitiin hallitukselle osana vuosittaista riskienhallintasuunnitelmaa.

Tietoturvallisuuteen ja tietosuojaan liittyvien periaatteiden ja prosessien sekä näitä täydentävien ohjeistusten kehittämistä jatkettiin. Työn painopisteinä olivat mm. tietojen turvallinen käyttö ja luokittelu pilvipalveluissa, keskitetty lokien hallinta sekä verkko- ja digipalveluiden turvallisuus. EU-tietosuoja-asetuksen edellyttämät toimintatavat ja prosessit otettiin käyttöön. Lisäksi Kevassa jatkettiin

tietosuoja- ja tietoturva-vaatimukset täyttävien tietojärjestelmien kehittämistä. Tietoturva- ja tietosuojariskit olivat esillä myös henkilökunnan koulutuksessa.

Sijoitustoiminnan riskienhallinnassa jatkettiin riskiraportoinnin sekä sijoitustoiminnan ohjaus- ja seuranta-järjestelmän toiminta- ja raportointiprosessien sekä rakenteiden kehittämistä.

Johtoryhmä hyväksyy varautumissuunnitelmat

Kevassa on hallituksen hyväksymä Keva-tason valmiussuunnitelma sekä sitä täydentävät johtoryhmän hyväksymät toimintokohtaiset varautumissuunnitelmat. Niiden tehtävä on varmistaa toiminnan häiriöttömyys ja jatkuvuus.

Merkittävin riski liittyy strategian toimeenpanon onnistumiseen

Kevan toimintaympäristön merkittävimpiä muutoksia ovat julkisen sektorin rakennemuutokset, sote- ja maakuntauudistus, digitalisaatio sekä kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien mahdollinen yhdistyminen. Muutostekijöihin sisältyy epävarmuustekijöitä ja niiden lopulliset vaikutukset ovat monilta osin avoinna. Tästä huolimatta voidaan jo arvioida, että toimintaympäristön muutokset vaikuttavat merkittävästi Kevan toimintaan, oikeudelliseen asemaan ja rooliin sekä uudistumistarpeisiin. Nämä seikat heijastuvat myös Kevan strategisissa riskeissä.

Keva arvioi, että suurin riski on Kevan uuden strategian ja sitä toteutta-

vien toimeenpano-ohjelmien käytäntöön viennin epäonnistuminen. Riskinä on se, että Keva ei kykene uudistamaan tavoitteiden mukaisesti eikä onnistu vakuuttamaan sidosryhmiään ja parantamaan kilpailukykyään työeläkevakuuttajana.

Suuria riskejä arvioitiin liittyvän myös Kevan kykyyn luoda ja hyödyntää kilpailukykyisiä kumppani- ja palveluverkostoja, joilla tuotetaan asiakkaille laadukkaita palveluja. Jos Keva ei kykene vastaamaan asiakkaiden kasvaviin odotuksiin eikä tuottamaan lisäarvoa asiakkaille verkostojen avulla, se aiheuttaa haasteita asiakaspysyvyyden pitämiseen sekä uusasiakashankinnassa onnistumiseen.

Keva arvioi suureksi strategiseksi riskiksi myös sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuoton jäämisen alle sijoitusstrategiassa asetetun tavoitetaso. Talous- ja sijoitusympäristö on haasteellinen, ja tavoitetaso määräytyy eläkejärjestelmän kulloisenkin rahoitustilanteen mukaan. Sijoitustoiminnan pitkän aikavälin kumulatiivinen pääomapainotettu reaalityttö 1988–2018 oli vuotta kohti 3,8 %.

Julkisten palvelujen järjestämisen uudistaminen aiheuttaa Kevalle suuria riskejä. Uudistuminen on ollut käynnissä jo pitkään; palveluja ulkoistetaan, ja yhtiöittämiskehityksen myötä konserninaiset rakenteet vahvistuvat. Yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden markkinaosuuksien kasvu vaikuttaa myös työeläkkeiden rahoituksen vakauteen. Eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittävässä työryhmässä on sovittu siirtymämaksusta, joka hillitsisi jonkin verran julkisen ja yksityisen sektorin välisistä markkinaosuusmuutoksista

johtuvia eläkemaksun korotuspaineita. Vaikutus olisi vain osittainen, koska markkinamuutokset jatkuvat vielä siirtymäajan, esimerkiksi vuoden 2025 jälkeen. On myös epävarmaa, annetaanko siirtymämaksua koskeva laki syksyllä 2019.

Kevalla arvioidaan olevan keski-suuria riskejä kyvyssä kilpailla työnantaja-asiakkuuksista, ylläpitää henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyyttä sekä rakentaa lainsäätäjän, viranomaisten ja työmarkkinaosapuolten luottamusta Kevaa kohtaan.

Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyivät henkilöstöön, toimintaprosesseihin, tietojärjestelmiin, tietoturvaan ja tietosuojaan sekä hanke- ja projektihallintaan.

Markkina- ja likviditeettiriskit entistä merkityksellisempiä

Sijoitusten lyhyen aikavälin riski on markkina-arvojen heilahtelu. Tätä riskiä kuvataan Value-at-Risk-luvulla (VaR). Kahden vuoden kuukausituottojen perusteella laskettu Kevan sijoitusten VaR-luku oli vuoden 2018 lopussa 992 miljoonaa euroa. Se tarkoittaa koko sijoitussalkun suurinta mahdollista tappiota 97,5 prosentin todennäköisyydellä yhden kuukauden aikana. Vuoden 2017 lopussa VaR-luku oli 632 miljoonaa euroa. VaR-luku on hie-man kasvanut, sillä vuotuinen volatili-teetti on kasvanut (3,8 % 2018) verrattuna vuoteen 2017 (3,4 %).

Kevan saamat eläkemaksut eivät enää vuoden 2017 lopulla kattaneet koko eläkemenoa. Kun eläkemenot edelleen kasvavat ja rahoituskate on negatiivinen, sijoitussalkun pitkän ja lyhyen likviditeetin merkitys kasvaa entisestään.

Compliance-toiminta Compliance vahvistaa vastuullista toimintakulttuuria

Kevassa on riippumaton Compliance-yksikkö, joka tukee johtoa ja koko organisaatiota hyvän hallinnon periaatteiden ja toimintaa ohjaavien ulkoisten ja sisäisten sääntöjen noudattamisessa.

Hallitus on hyväksynyt compliance-toimintaohjeen ja toimintasuunnitelman, joiden mukaan Kevassa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja sisäisiä ohjeita. Neuvonnalla ja ohjeistuksella vahvistetaan luottamusta Kevan toimintaan sekä vahvistetaan vastuullista toimintakulttuuria. Lisäksi compliance seuraa Kevan toimintaan ja toimintaympäristöön liittyviä lainsäädäntömuutoksia ja tukee johtoa muutoksiin varautumisessa.

Vuonna 2018 Compliance-yksikkö valmisteli Kevan hallinnon uudistamiseen liittyviä asioita, joita olivat mm. ehdotukset Kevan riskiarviosta ja hallituksen riskienhallinta -ja tarkastusvaliokunnasta. Yksikkö osallistui keskeisten Kevaan ja sen toimintaympä-

ristöön vaikuttavien lainsäädäntö-hankkeiden seurantaan ja vaikutusarviointiin sekä Kevan toimintaperiaatteiden jalkautukseen. Sijoitustoiminnassa vakiinnutettiin compliance-toimintaa arjessa ja sijoituksen toimintaprosesseja kehitettäessä.

Sisäpiiriohje

Kevalla on hallituksen vahvistama sisäpiiriohje.

Sisäinen tarkastus Hallitus hyväksyy sisäisen tarkastuksen toiminta- suunnitelman

Sisäinen tarkastus on osa Kevan ohjaus- ja valvontajärjestelmää, ja toiminto auttaa ja tukee toimitusjohtajaa ja hallitusta valvontatehtävässä. Sisäinen tarkastus arvioi riippumattomasti ja objektiivisesti Kevan toimintojen ja prosessien riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa. Työssä otetaan kantaa johtamis- ja hallintomenettelyiden asianmukaisuuteen, toimivuuteen, tehokkuuteen ja riittävyyteen. Sisäinen tarkastus antaa myös suosituksia toimintatapojen parantamiseksi.

Toiminta perustuu hallituksen hyväksymään sisäisen tarkastuksen toimintaohjeeseen, ja hallitus vahvistaa vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelmaan. Toiminto raportoi työstään ja johtopäätöksistään toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Tulevaisuuden näkymät

Maailmantalouden näkymät ovat heikentyneet vuoden 2017 keväästä, ja maailmankaupan kasvu on hidastunut. Luottamus talouteen on kuitenkin yhä melko vahvaa, mutta kasvu hidastuu, jos protektionistiset toimet laajenevat ja epävarmuus lykkää investointeja. Jos maailmantalous kehittyy odotettua heikommin, se vaikuttaa maailmankaupasta riippuvaiseen maahamme merkittävästi.

Suomen talous kasvaa vuonna 2019 hitaammin kuin kahden viime vuoden aikana ja huomattavasti hitaammin kuin ennen vuonna 2008 alkanutta finanssikriisiä. Keskipitkällä aikavälillä kasvu jää alle yhden prosentin, joka on potentiaalisen tuotannon kasvua hitaampaa. Työn tuottavuuden kasvu on jäämässä huomattavasti hitaammaksi kuin vuosituhaten alussa, jolloin työn tuottavuus kasvoi keskimäärin 2,5 % vuodessa. Muita keskeisiä maamme talouteen ja työllisyyteen vaikuttavia tekijöitä ovat työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmat, orastava työvoimapula sekä ilmastonmuutoksen moninaiset vaikutukset.

Haasteita työeläkejärjestelmän kestävyydelle

Julkinen talous alkaa vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu. Samaan aikaan väestön ikääntymisestä johtuvat julkiset menot kasvavat. Julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyyttä ei ole varmistettu, ja Suomen Pankin uuden arvion mukaan kestävyysvaje on noin 3 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Työllisyysasteella ja palkkakehityksellä on julkisen talouden ja työeläkejärjestelmän pitkän aikavälin kestävyuden kannalta keskeinen merkitys. Työpanoksen kasvu lisää potentiaalisen tuotannon kasvua vuonna 2019 ja hieman myös kahtena seuraavana vuonna. Tämän jälkeen työpanos alkaa supistua, sillä työikäisen väestön määrä jatkaa laskuaan. Työpanoksen kasvua rajoittaa myös korkea rakenteellinen työttömyys.

Suomen väestönkasvu on entistä enemmän nettomaahanmuuton varassa. Uuden väestöennusteen mukainen syntyvyyden lasku ennätysalhaiselle tasolle aiheuttaa pitkällä aikavälillä paineita eläkemaksun nousulle. Samaa aikaan epävarmuus lisääntyy sijoitusympäristössä ja vaikeuttaa tavoitellun reaalisen 3,5 % pitkän aikavälin eläkevarojen tuottotason saavuttamista.

Digitalisaatio muuttaa työelämää jona nyt ja vaikutus kiihtyy: työ- ja elinkeinoministeriö arvioi vuonna 2018, että tekoäly korvaa noin 15 % työtehtävistä vuoteen 2030 mennessä ja muuttaa paljon useamman työn luonnetta. On varauduttava kouluttamaan miljoona suomalaista uudestaan. Vastaavasti tekoälyn edistyksellinen soveltaminen tekee mahdolliseksi monia kokonaan uusia tehtäviä ja ammatteja.

Väestörakenteen kehitys ja kaupungistuminen määrittävät Suomen tulevaisuutta. Oletettavaa on, että alueelliset erot jatkavat kasvuaan. Tämä vaikuttaa merkittävästi myös julkisten palvelujen järjestämiseen koko maassa.

Työeläkejärjestelmien yhdistäminen edellyttää siirtymäaikaa

Sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön yhteinen työryhmä asetettiin 12.6.2017 arvioimaan, onko työeläkejärjestelmässä mahdollista luopua kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien erillisyydestä sekä arvioimaan mahdollisen muutoksen vaikutukset. Työryhmän asettaminen perustuu marraskuussa 2014 tehdyn eläkesopimuksen kirjaukseen. Eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittävä työryhmän määräaika jatkettiin 15.2.2019 saakka, ja työryhmä luovutti raporttinsa 19.2.2019.

Keva osallistui laajan selvitystyön tekemiseen työryhmän jäsenenä. Ryhmän raportissa esitetään, että eläkejärjestelmien yhdistäminen olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Raportissa on esitetty yhdistämiselle 15 reunaehto ja kuvattu tapaa, jolla yhdistäminen pitäisi toteuttaa. Lisäksi työryhmä teki arvion yhdistämisen aikataulusta ja listasi jatkossa käsiteltäviä asioita, joista osaa on varsin vaikeaa ratkaista.

Yhdistämisen jälkeen sekä yksityisten alojen että kunta-alan työntekijät vakuutettaisiin samassa eläkejärjestelmässä työntekijän eläkelain mukaisesti. Tämä tarkoittaisi sitä, että myös kunta-alan työnantajat voisivat siirtymäajan jälkeen järjestää lakisääteisen työeläketurvansa joko työeläkevakuutusyhtiössä, eläkekassassa tai eläkesäätiössä. Eläkelaitokset voisivat vastaavasti kilpailla työnantajien lakisääteisistä työeläkevakuutuksista

yli sektorirajojen. Järjestelmien yhdistäminen ei muuttaisi vakuutettujen asemaa tai eläkkeellä olevien etuuksia.

Keva on suhtautunut työryhmän työhön rakentavasti, sillä palvelutuotannon rakennemuutokset voivat vaikuttaa erittäin merkittävästi eläkejärjestelmien rahoitukseen. Jos rahoituspohjat yhdistetään oikein, se vahvistaa koko työeläkejärjestelmän kestävyyttä ja yhdenmukaistaa siirtymävaiheen jälkeen eri sektoreiden työn hintaan sisältyvät eläkemaksut. Yhdistäminen ei vaikuttaisi vakuutettujen eläketurvan tasoon tai ansaittuihin eläkeoikeuksiin. Työ ei pääty työryhmän raporttiin, ja monia keskeisiä asioita jää ratkaistavaksi asian jatkovalmistelussa.

Sote- ja maakuntauudistuksesta riippumatta Kevan eläkemaksuraken-

netta ja hallintoa koskevia säännöksiä on tarpeen uudistaa. Asiaa koskevat lakiesitykset ovat eduskunnan käsiteltävänä osana sote- ja maakuntauudistusta.

Kevasta asiakaslähtöisempi ja tehokkaampi työeläkeosaaja

Kevassa valmisteltiin koko vuosi 2018 uutta strategiaa, jonka mukaisesti Keva uudistuu vuoteen 2025 mennessä entistä asiakaslähtöisemmäksi ja tehokkaammaksi. Hallitus hyväksyi strategian maaliskuussa 2019.

Keva jatkoi vuonna 2016 aloitettuja Keva 2019 -hankkeita. Osa hankkeista on jo päättynyt, ja loput päättyvät suunnitelmien mukaisesti vuoden 2019 aikana.

Kevan uudistuminen on välttämätöntä, jotta työeläkevakuuttaja kykenee kohtaamaan toimintaympäristön muutokset. Osa haasteita on yhteisiä koko työeläkejärjestelmälle. Kevaa kiihättävät sen suurimpaan muutokseen ja uudistumaan muuttuvat asiakasodotukset, työvoiman siirtyminen, toimialaekosysteemien yhdistyminen ja syvenevä digitalisaatio sekä erityisesti työeläkejärjestelmien mahdollinen yhdistyminen.

Keva haluaa jatkossakin olla vahva ja aktiivinen toimija niin eläketurvan toteuttajana kuin asiakkaidemme kumppanina työelämässä. Strategian valmistelussa tunnistettiin erinomaisen asiakaskokemuksen, digitalisaation mahdollisuuksien, kumppanuuksien ja verkostojen luomisen tärkeys.

Liite: eläkejärjestelmäkohtaiset taulukot

Hakemusten kokonais- käsittelyaika päivinä ja palvelutaso 2018

Eläkelaji	Kunta-ala	Valtio	Kirkko	Kela	Yksityiset laitokset
Vanhuuseläkkeet	24	20	21	21	36
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	8	8	9	3	12
Työkyvyttömyyseläkkeet	48	49	49	41	52
Perhe-eläkkeet	13	14	11	6	21
Kuntoutuslupaukset	17	16	17	15	20
Palvelutaso	91,9	94	91	95,7	..

Käsittelyaikojen lähde: Eläketurvakeskus

Hakemusten hylkäysprosentti 2018

Hakemus	Kunta-ala	Valtio	Kirkko	Kela	Yksityiset laitokset
Uusi työkyvyttömyyseläke	24,0 %	20,7 %	26,7 %	26,3 %	31,2 %
Kuntoutus	16,4 %	16,0 %	18,3 %	33,3 %	22,8 %

Eläkepäättösten oikaisumenettely 2018

Kevan itseoikaisu	Kunta-ala	Valtio	Kirkko	Kela
Kevan päätöstä koskevat valitukset, kpl	1 158	236	38	10
Kaikkien valitusten oikaisuprosentti	9,5 %	6,8 %	18,4 %	10,0 %
Työkyvyn arviointia koskevat valitukset, kpl	957	144	26	10
Työkyvyn arviointia koskevien valitusten oikaisuprosentti	9,0 %	6,3 %	19,2 %	10,0 %
Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan päätöstä koskevat valitukset, kpl	160	41	2	2
Kaikkien valitusten oikaisuprosentti	3,1 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Työkyvyn arviointia koskevat valitukset, kpl	145	29	2	0
Työkyvyn arviointia koskevien valitusten oikaisuprosentti	2,8 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

Kunta-alan eläkeitä ja muita etuuksia koskevien päätösten määrä 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	17 827	19 489	-8,5
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	2 764	3 067	-9,9
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	14 682	13 536	8,5
joista uusia päätöksiä	5 401	4 772	13,2
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	9 546	8 600	11,0
joista uusia tai ennakkopäätöksiä	3 815	3 422	11,5
Työuraeläkkeet	7	2	250,0
Perhe-eläkkeet	2 844	3 011	-5,5
Osa-aikaeläkkeet	165	732	-77,5
Muut eläkeasiat	313	306	2,3
Kuntoutuspäätökset	7 154	6 380	12,1
Kaikki	55 302	55 123	0,3

Valtion eläkkeitä ja muita etuuksia koskevien päätösten määrä 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	5 708	6 462	-11,7
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	661	832	-20,6
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	1 794	1 782	0,7
joista uusia päätöksiä	635	649	-2,2
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	1 069	970	10,2
joista uusia tai ennakkopäätöksiä	435	371	17,3
Työuraeläkkeet	2	0	..
Perhe-eläkkeet	2 520	2 718	-7,3
Osa-aikaeläkkeet	54	261	-79,3
Muut eläkeasiat	15	12	25,0
Kuntoutuspäätökset	624	597	4,5
Kaikki	12 447	13 634	-8,7

Kirkon eläkkeitä ja muita etuuksia koskevien päätösten määrä 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	804	851	-5,5
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	84	108	-22,2
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	534	485	10,1
joista uusia päätöksiä	215	164	31,1
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	213	188	13,3
joista uusia tai ennakkopäätöksiä	82	85	-3,5
Työuraeläkkeet	0	0	..
Perhe-eläkkeet	159	184	-13,6
Osa-aikaeläkkeet	2	26	-92,3
Muut eläkeasiat	0	1	..
Kuntoutuspäätökset	188	165	13,9
Kaikki	1 984	2 008	-1,2

Kelan toimihenkilöiden eläkkeitä ja muita etuuksia koskevien päätösten määrä 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	141	183	-23,0
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	25	40	-37,5
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	80	73	9,6
joista uusia päätöksiä	16	19	-15,8
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	177	133	33,1
joista uusia tai ennakkopäätöksiä	73	54	35,2
Työuraeläkkeet	0	0	..
Perhe-eläkkeet	30	24	25,0
Osa-aikaeläkkeet	1	5	-80,0
Muut eläkeasiat	0	0	..
Kuntoutuspäätökset	72	58	24,1
Kaikki	526	516	1,9

Kunta-alan eläkkeitä ja muita etuuksia koskevien hakemusten määrä eläkelajeittain 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	17 989	18 021	-0,2
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	2 819	3 154	-10,6
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	14 405	13 721	5,0
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	9 416	8 827	6,7
Työuraeläkkeet	9	4	125,0
Perhe-eläkkeet	2 837	3 002	-5,5
Osa-aikaeläkkeet	160	281	-43,1
Muut eläkeasiat	352	338	4,1
Kuntoutus	7 222	6 434	12,2
Kaikki	55 209	53 782	2,7

Valtion eläkkeitä ja muita etuuksia koskevien hakemusten määrä eläkelajeittain 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	5 707	5 999	-4,9
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	681	842	-19,1
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	1 750	1 809	-3,3
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	1 054	998	5,6
Työuraeläkkeet	2	0	..
Perhe-eläkkeet	2 520	2 705	-6,8
Osa-aikaeläkkeet	52	95	-45,3
Muut eläkeasiat	18	13	38,5
Kuntoutus	616	610	1,0
Kaikki	12 400	13 071	-5,1

Kirkon eläkkeitä ja muita etuuksia koskevien hakemusten määrä eläkelajeittain 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	812	766	6,0
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	86	117	-26,5
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	530	497	6,6
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	213	201	6,0
Työuraeläkkeet	0	0	..
Perhe-eläkkeet	157	180	-12,8
Osa-aikaeläkkeet	2	11	-81,8
Muut eläkeasiat	0	0	..
Kuntoutus	191	164	16,5
Kaikki	1 991	1 936	2,8

Kelan toimihenkilöiden eläkkeitä ja muita etuuksia koskevien hakemusten määrä eläkelajeittain 2018 ja 2017

Laji	2018	2017	Muutos, %
Vanhuuseläkkeet	138	164	-15,9
Osittaiset varhennetut vanhuuseläkkeet	30	38	-21,1
Täydet työkyvyttömyyseläkkeet	71	82	-13,4
Osatyökyvyttömyyseläkkeet	168	144	16,7
Työuraeläkkeet	0	0	..
Perhe-eläkkeet	31	23	34,8
Osa-aikaeläkkeet	1	1	0,0
Muut eläkeasiat	0	0	..
Kuntoutus	72	64	12,5
Kaikki	511	516	-1,0

Palveluksesta eläkkeelle siirtyneiden lukumäärä eläkelajeittain 2018

Eläkelaji	Kunta-ala	Valtio	Kirkko	Kela
Vanhuuseläke	9 280	3 758	434	104
Täysi työkyvyttömyyseläke	823	136	34	3
Täysi kuntoutustuki	1 687	208	63	4
Osatyökyvyttömyyseläke	2 606	267	45	44
Kaikki	14 396	4 369	576	155

Palveluksesta eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä eläkelajeittain 2018

Eläkelaji	Kunta-ala	Valtio	Kirkko	Kela
Vanhuuseläke	64,2	63,0	64,4	64,7
Täysi työkyvyttömyyseläke	58,9	59,5	58,4	*
Täysi kuntoutustuki	48,9	51,3	49,7	*
Osatyökyvyttömyyseläke	55,9	56,0	54,7	55,0
Kaikki	60,6	61,9	61,7	61,1

Hallintoelimet 2018

Kevan valtuuskunnan jäsenet

Varsinaiset jäsenet

Puheenjohtaja, projektinjohtaja
Harri Jokiranta, Seinäjoki

Varapuheenjohtaja HTM,
kansanedustajan avustaja
Maarit Ojavuo, Kajaani

Viestintäpäällikkö, KTM
Diana Bergroth-Lampinen, Pori

Kunnanjohtaja
Christina Bässar, Korsnäs

Toimitusjohtaja
Toni Eklund, Turku

Projektipäällikkö, TtM
Piia Flink-Liimatainen, Äänekoski

Sisäisen valvonnan asiantuntija
Paula Himanen, Oulu

Puheenjohtaja
Keijo Houhala, KTN ry

Verovirkailija
Pirita Hyötylä, Kemi

Myyjä, eläkeläinen
Paula Juka, Muhos

Yrittäjä
Tomi Kaismo, Oulu

Työnjohtaja, sähköasentaja
Jouni Kemppi, Lappeenranta

Neuvottelujohtaja
Petri Lindroos, JUKO ry

Henkilökohtaiset varajäsenet

VTT
Pilvi Torsti, Helsinki

Sairaanhoitaja AMK, ensihoitaja
Minna Harmaala, Asikkala

Veturinkuljettaja, eläkeläinen
Erkki Huupponen, Pieksämäki

Lisäarvopalvelujen johtaja
Christian Sjöstrand, Helsinki

Suuhygienisti, eläkeläinen
Liisa Terävä, Rautjärvi

Avainasiakaspäällikkö
Tommy Björkskog, Naantali

Vastaava koulukuraattori
Tuija Mäkinen, Jyväskylä

Puheenjohtaja
Tero Ristimäki, Talentia ry

Etuuskäsittelijä
Auli Mustikkamaa, Ylivieska

Koneteknikko, eläkeläinen
Terho Korpikoski, Simo

Senior Advisor
Ismo Pöllänen, Imatra

Toiminnanjohtaja
Hanna Vuola, Laitila

Puheenjohtaja
Leila Lehtomäki, JUKO ry

Hallintojohtaja Saku Linnamurto, Savonlinna	Hankevalmistelija Pekka Leskinen, Leppävirta
Järjestö- ja koulutuspäällikkö Pia Lohikoski, Kerava	Hallintosihtööri Kati Tervo, Kemi
Edunvalvontajohtaja Marja Lounasmaa, Kunta-alan unioni ry	Johdon neuvonantaja Keijo Karhumaa, Kunta-alan unioni ry
Lehtori, eläkeläinen Leo Lähde, Nokia	Järjestöasiantuntija Anne Lindgren, Riihimäki
Palvelupäällikkö Teemu Meronen, Helsinki	Aktuaarijohtaja Mikko Päivinen, Järvenpää
Mielenterveyshoitaja Juhani Nummentalo, Salo	Lakimies Tero Rantanen, Järvenpää
Rehtori, eläkeläinen Erkko Nykänen, Siilinjärvi	Eläkeläinen Antti Leinikka, Hämeenlinna
Puheenjohtaja Silja Paavola, KoHo ry	Edunvalvontajohtaja Else-Mai Kirvesniemi, KoHo ry
Johtaja Pia Pakarinen, Helsinki	Hammaslääkäri Tiina Noro, Vihti
Järjestösihtööri Ulla Perämäki, Helsinki	Yhteiskuntatieteiden maisteri Joonas Honkimaa, Kouvola
Haastemies Simo Riuttamäki, Huittinen	Farmaseutti Minna Reijonen, Kuopio
Toimitusjohtaja Pekka Salmi, Tampere	Lakimies Jaakko Ikonen, Varkaus
Toiminnanjohtaja Jussi Saramo, Vantaa	Sosiaali- ja terveyspolitiikan professori (emeritus) Juhani Lehto, Hämeenlinna
Vanhempi konstaapeli Tiina Sarparanta, Kajaani	Yrittäjä Erja Laaksonen, Jämsänkoski
Opettaja, KM Minna Sarvijärvi, Ylöjärvi	Kansanedustaja, kuljetusyrittäjä Markku Pakkanen, Kouvola
Apulaisosastonhoitaja Aulikki Sihvonen, Kontiolahti	FL, tutkija Emilia Syväsalmi, Eurajoki

Päihdetyönjohtaja, TtM
Kirsi Torikka, Savonlinna

Suunnittelija, terveydenhoitaja
Ritva Sonntag, Kemi

Kevan hallitus

Varsinaiset jäsenet

Henkilökohtaiset varajäsenet

13.6.2018 asti

Puheenjohtaja, työelämäprofessori
Anna-Kaisa Ikonen, Tampere

13.6.2018 alkaen

Puheenjohtaja, kaupunginjohtaja
Minna Arve, Turku

Johtaja
Saija Äikäs, Espoo

Varapuheenjohtaja
Kari Nenonen, Vantaa

Kansanedustaja
Tarja Filatov, Hämeenlinna

Business Director
Heini Jalkanen, Naantali

Taloustieteen kandidaatti
Juha Kuisma, Lempäälä

Neuvottelujohtaja
Risto Kangas, JUKO ry

Edunvalvontajohtaja
Anne Sainila-Vaarno, KoHo ry

7.3.2018 asti

Viestintäkonsultti
Sallamaari Muhonen, Helsinki

Asianajaja
Hannu Kokko, Vantaa

7.3.2018 alkaen

Kansanedustaja
Heli Järvinen, Savonlinna

Tutkija
Tuomas Viskari, Helsinki

Puheenjohtaja
Päivi Niemi-Laine, Kunta-alan Unioni ry

Puheenjohtaja
Rauno Vesivalo, KoHo ry

Kansanedustaja
Markus Lohi, Rovaniemi

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen koordinaattori
Tuula Partanen, Lappeenranta

Toimitusjohtaja
Harri Virta, Tammela

Kiinteistöasiamies
Oili Heino, Pori

Varatuomari
Raimo Vistbacka, Alajärvi

Sosiaalialan ohjaaja
Marke Tuominen, Äänekoski

Sijoitusneuvottelukunta 1.1.2015–

Jäsenet	Varajäsenet
Puheenjohtaja Talousjohtaja Seppo Juntti	Hallintojohtaja Jonna Sillman-Sola
Varapuheenjohtaja Yljohtaja Terttu Savolainen	Henkilöstöjohtaja Sinikka Malin
Lainsäädäntöneuvos Marja Isomäki (valtiovarainministeriö)	Hallitusneuvos Auli Valli-Lintu (valtiovarainministeriö)
Budjettineuvos Jouko Narikka (valtiovarainministeriö)	Apulaisbudjettipäällikkö Juha Majanen (valtiovarainministeriö)
Professori Minna Martikainen	Professori Matti Keloharju
Finanssineuvos Tuulia Hakola-Uusitalo (valtiovarainministeriö)	Finanssineuvos Tuomo Mäki (valtiovarainministeriö)
Hallitusneuvos Kari Parkkonen (työ- ja elinkeinoministeriö)	Neuvotteleva virkamies Tiina Ingman (työ- ja elinkeinoministeriö)
Järjestöpäällikkö Mika Periaho (Kunta-alan unioni ry)	Taluspäällikkö Jan Saarinen (Kunta-alan unioni ry)
Kaupunginjohtaja Olavi Ruotsalainen	Pääsihteeri Sisko Seppä

Työelämän kehittämistyöryhmä 2018

Jäsenet

Puheenjohtaja

Toimitusjohtaja Aki Lindén

Helsingin ja Uudenmaan

sairaanhoidopiirin kuntayhtymä HUS

Henkilöstöjohtaja

Arja Aroheinä

Jyväskylän kaupunki

Muutosjohtaja

Kari Hakari

valtiovarainministeriö

Varatoimitusjohtaja

Tapani Hellstén

Keva

Risto Kangas

JUKO ry

Neuvottelujohtaja

Jukka Kauppala

JUKO ry

Edunvalvontajohtaja

Marja Lounasmaa

Kunta-alan Unioni ry

Neuvottelupäällikkö

Anne Mironen

Kunta-alan unioni ry

Eläkejohtaja

Merja Paananen

Keva

Johtajaylilääkäri

Tapio Ropponen

Keva

Eduvalvontajohtaja

Anne Sainila-Vaarno

KoHo ry

Työryhmän sihteeri

Työelämäpalvelujen johtaja

Kati Korhonen-Yrjänheikki

Keva

Organisaatio 31.12.2018

Yleisjohto

Toimitusjohtaja Timo Kietäväinen

Riskienhallinta ja sisäinen tarkastus
Sisäisen tarkastuksen päällikkö
Päivi Alanko

Compliance- ja hallintoyksikkö
Compliance Officer Markus Mankin

HR-yksikkö HR-johtaja Mika Gylén

Viestinnän ja sidosryhmä yhteistyön
yksikkö
Viestintäjohtaja Reija Hyvärinen

Asiakkuudet ja palvelut toiminto

Varatoimitusjohtaja Kimmo Mikander

Asiakkuudet-yksikkö
Asiakaspalvelujohtaja Taina Uronen

IT-yksikkö
IT-johtaja Tommi Heinonen

Sisäiset palvelut- yksikkö
Työympäristöpäällikkö Kristina Vuorela

Lakiyksikkö
Lakiasiaintoiminnan johtaja Karoliina Kiuru

Eläke- ja työelämäpalvelujen toiminto

Varatoimitusjohtaja Tapani Hellstén

Eläkeyksikkö
Eläkejohtaja Eija Korhonen

Työkyvyttömyysratkaisuyksikkö
Eläkejohtaja Merja Paananen

Vakuutuslääketieteen ja kuntoutuksen
yksikkö
Johtajaylilääkäri Tapio Ropponen

Työelämäpalvelut-yksikkö
Työelämäpalvelujen johtaja
Kati Korhonen-Yrjänheikki

Sijoitustoiminto

Sijoitusjohtaja Ari Huotari

Kiinteistöt
Kiinteistöjohtaja Petri Suutarinen

Osakesijoitukset
Johtaja Jussi Karhunen

Sijoitusstrategia
Johtaja Tommi Moilanen

Suorat korkosijoitukset, valuutta ja
johdannaiset
Johtaja Fredrik Forssell

Ulkoistetut korkosijoitukset
Johtaja Maaria Eriksson

Vaihtoehtoiset sijoitukset
Johtaja Markus Pauli

Rahoituksen ja talouden toiminto

Talousjohtaja Tom Kåla

Eläkkeiden maksuyksikkö
Eläkejohtaja
Anneli Kajas-Pätäri

Talouslyksikkö
Talouspäällikkö
Olli Pasanen

Arvopaperihallintoyksikkö
Arvopaperihallintopäällikkö
Johanna Haukkovaara

Middle Office -yksikkö
Middle Office -päällikkö
Maija Sarlomo

Rahoitusyksikkö
Rahoitusjohtaja
Allan Paldanius

JULKISEN ALAN
TYÖELÄKEOSAAJA

www.keva.fi

00087 KEVA
Puhelin 020 614 21